ORAS

Giedra. Temperatūra 30°.
Saulė teka — 6:47; leidžiasi — 5:22.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

University of Illinois Library (Ex.) URBANA, ILL.

...and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
...Walsted St., Chicago 8, Ill.
...ne CA nal 6-850...
Over ... ...n Lithuanians In The United States

VOL. XXXVIII. Kaina 5c Chicago 8, Ill. Ketvirtadienis, Vasario-February 15 d., 1951 Price 5c No. 39

EUROPOS TAUTU LAISVĖS PAREIŠKIMAS

DEŠIMTIES PAVERGTŲ TAUTŲ ATSTOVAI PRIĖMĖ BENDRĄ DEKLARACIJĄ

Pasirašė taip pat lietuviai ir kiti baltiečiai

PHILADELPHIA, Pennsylvania. — Praėjusį sekmadienį, vasario 11 dieną, čia įvyko reikšmingas susirinkimas Nepriklausomybės Salėje (Independence Hall).

Tai šioje salėje kone prieš 175 metus buvo priimta Amerikos Nepriklausomybės Deklaracija.

Praėjusį gi sekmadienį deklaraciją priėmė dalyvavę susirinkime Centralinės ir Rytų Europos tremtiniai, kurių kraštus dabar yra pavergusi Sovietų Rusija.

Deklaracija sako, kad paneigimas laisvės vienoj pasaulio dalyje gresia pavojum visų tautų ir visų žmonių laisvei. Kad patvarios taikos ir demokratinės tvarkos pasauly negalima atsiekti kol Rusijos sukaustyti grandiniai pasiliks nesutraukyti valstybėse esančiose už Geležinės Uždangos.

Šituos žmones, sako deklaracija, pavergė ta pati jėga, kuri šiandien yra agresorius Korėjoje. Ir kaip Korėjoje Jungtinės Tautos gina žmones nuo agresoriaus, taip jos turėtų ginti pavergtąsias tautas esančias už Geležinės Uudangos.

Susirinkusieji, kalbėdami didelės daugumos 120,000,000 Rusijos pavergtų žmonių vardu, reiškė pritarimą Europos Federacijai, idealais ir struktūra panašiai Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

Ceremonija formaliai deklaracijai paskelbti buvo atlikta aikštėje prie svarbiausiojo įėjimo į Nepriklausomybės Salę.

Iškilmes surengė The National Committee for a Free Europe, kurio nacionalinis pirmininkas yra buvęs Jungtinių Valstybių ambasadorius Japonijai Joseph C. Grew, o prezidentas C. D. Jackson, buvęs "Fortune" žurnalo leidėjas.

Įvairių tautybių vyrai ir moterys atidžiai klausėsi deklaracijos aiškinimo.

Deklaracijos idėja gimė kai kurių tremtinių mintyse, kurie savo šalyse ėjo svarbias pareigas, pirm negu jas užgavo rusų okupacija.

Ji pasirašyta Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos ir Jugoslavijos vardu.

LIETUVIAI DALYVAVO

Susirinkime dalyvavo ministeris P. Žadeikis, buvęs VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininkas V. Sidzikauskas, Mažosios Lietuvos veikėjas M. Tolišius ir Pranas Vainauskas, Lietuvos Krikščionių Demokratų atstovas.

Lietuvių vardu deklaraciją pasirašė Lietuvos ministeris Washingtone Povilas Žadeikis ir buvęs Lietuvos ministeris Vokietijai Vaclovas Sidzikauskas.

Latvių vardu pasirašė Julius Feldman, Latvijos ministeris Washingtone: Alfred Berzin, buvęs Latvijos ministrų kabineto narys, ir Valdemars Lambergs, Latvių Bendrojo Komiteto narys.

Estijos vardu pasirašė Kaarel Robert Pusta, buvęs Estijos užsienio reikalų ministras, ir Ilmar Raamot, buvęs Estijos žemės ūkio ministras.

KERENSKIS PASIRAŠĖ

Padėjo kartu su kitais savo parašą ir Aleksandras Kerenskis, buvęs Rusijos revoliucijos valdžios galva.

Deklaracija įrekorduota plokštelėse. Ji bus transliuojama per radiją The Voice of America ir Radijo Free Europe.

Po to deklaracijos tekstas, su daugiau kaip 200-ais parašų, tapo įteiktas Dr. D. Edwardui M. Riley globoti. Dr. Riley yra Independence National Historical Park istorikas.

Vėliau susirinkimo dalyviai turėjo užkandį Benjamin Franklin viešbutyje. Čia vyriausieji kalbėtojai buvo p. Grew, Msgr. Varga, Pennsylvanijos Universiteto prezidentas Stassen ir Carnegie Fondo Tarptautinei Taikai pareigūnas Dr. Malcolm W. Dawis.

DEKLARACIJA

Priimtoji deklaracija ilga. Čia tenka tik viena kita jos vieta esminiai paminėti.

Ji sako, kad šiandien visame pasauly žmonės trokšta taikos. Bet taikos negalima tikėti kol žmonės, trokštą laisvės, yra laikomi izoliuoti.

Ir ypatingai šis vargas spaudžia Europą, kur žmonės yra atskirti vieni nuo kitų. Atskyrimas žmonių geležine uždanga ardo Europą, naikina jos jėgas.

Europos atstatymui reikia, kad laisvę atgautų ir tos tautos, kurios dabar yra Rusijos vergijoje. Joms reikia teisės saviems įstatymams leisti, savo institucijas tvarkyti; reikia, kad valdžioms galią suteiktų patys žmonės.

MATO EUROPOS VIENYBĖS REIKALĄ

Kadangi pavienės tautos nepajėgia Europos atstatyti, tai deklaracija mato Europos vienybės reikalą. Ji pasisako už Europos Federaciją. Bet šito tikslo negalima atsiekti kol Europa yra suskaldyta į dvi dalis. Todėi išlaisvinimas Centralinės ir Rytų Europos yra būtinas tarptautinei santvarkai, teisėtumui ir taikai.

UŽSITARNAUJA LAISVOJO PASAULIO PAGALBOS

Sovietų Rusijos pavergtos tautos užsitarnauja tokių pat pastangų jas ginti, kaip kad yra ginami Korėjos žmonės.

Naikinimas Rusijos pavergtųjų tautų ir deportacijos turi būti sulaikyti. Laisvasis pasaulis turi reikalauti, kad tam būtų padarytas galas.

Po išlaisvinimo Centralinės ir Rytų Europos tautos galės įsijungti į laisvųjų tautų šeimą, turėdamos žmonių rinktas valdžias, kurios tarnaus žmonėms.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Minneapolis, Minn. — Piketuoja piketininkus, protestuodami prieš mokyklų uždarymą. Dėl mokytojų ir mokyklų tarnautojų streiko šiame mieste mokyklos neveikia nuo sausio 23 dienos. Mokyklas piketuoja mokytojai, o mokiniai pike tavimu reiškia protestą prieš streiką.

Centralinės ir Rytų Europos žmonės jaučiasi esą ne tik laisvųjų tautų broliai ir seserys,bet taipgi ir pačių rusų ir Rusijos pavergtų tautų, kurios trokšta bendro išlaisvinimo iš Sovietų vergijos.

VALSTIEČIAMS ŽEMĖ, DARBININKAMS UNIJOS

Turi būti panaikinta Geležinė Uždanga, sako deklaracija. Valstiečiai turi atgauti žemę kaip savo nuosavybę. Darbininkai, dirbantieji rankų ir intelektualinį darbą, turi būti apsaugoti nuo išnaudojimo privačių ar viešųjų įstaigų. Laisvos ir nepriklausomos darbininkų unijos turi būti darbininkų teisių ir interesų saugotojos.

Centralinės ir Rytų Europos tautos nori užmegsti savo tarpe federacinio pobūdžio ryšius ir nori įsijungti į Sujungtos Europos formavimą. Tokia brolišką Europos Federacija turi vertinti ir respektuoti paskyrų tautų vertybes bendros Europos civilizacijos gerovei.

Taft už peržengimą 38 paralelės

DES MOINES, Iowa. — Ryšium su Lincolno gimtadienio minėjimu čia atvyko senatorius Robert Taft. Spaudos atstovams jis pareiškė, jogei manąs, kad talkininkų kariuomenė turėtų peržengti 38-tąją paralelę, skiriančią pietinę ir šiaurinę Korėją, jeigu strategijos sumetimai tokio žingsnio reikalauja.

Jo manymu talkininkai turėtų paimti šiaurės Korėjos sostinę Payongyang ir pramoningąją sostinės apylinkę.

Japonija galinti poval ginkluotis

TOKIJO, Japonija. — Premjeras Shigeru Yoshida informavo parlamentą, kad pagal Japonijos ir Jungtinių Amerikos Valstybių saugumo sutartį japonai galį poval ginkluotis.

Jisai įspėjo, jogei skubus ginklavimasi galįs sudaryti pretekstą svetimai pajėgai užpulti Japoniją.

Vėliausios Žinios

—Ketvirtadienį Anglijos parlamente vėl bus balsuojamas pasitikėjimo valdžia klausimas.

—Chipyonge apsupti talkininkų kariai prašimušė pro apsupimą ir įsijungė į kitas savųjų jėgas.

—Preišų du sprausminiai lėktuvai buvo užpuolę 2 Amerikos didžiuosius bombonešius. Amerikos lėktuvai nenukentėjo.

—JAV Valstybės Departamento vardu trečiadienį padaryta pareiškimas, jogei nesitikima šį pavasarį Rusijos ar jos satelitų atakos prieš kaimynus Europoje.

—Izraelyje Ben Huriano valdžia įteikė rezignaciją ryšium su tikybos dėstymu mokyklose.

—Daktarai įsakė Arturo Toscanini nebedirigiuoti daugiau orkestrams. Jis yra 84 m. senumo. Artimoj ateity jis išvyks Italijos aplankyti.

—Jungtynėse Valstybėse ruošiami nauji apribojimai statybos medžiagų rezidenciniams ir komerciniams trobesiams statyti.

Negalima užblokuoti kelio oro jėgai

WASHINGTON, D. C. — Jungtinių Amerikos Valstybių oro jėgų viršininkas, generolas Vandenberg įspėjo, jogei visiškai užblokuoti kelią priešų oro jėgoms į Jungtines Valstybes negalima. Tarp 70 ir 100 priešo lėktuvų galėtų prasiskverbti į šalį. Kai kurie tų lėktuvų gal būt atgabentų ir atominių bombų, sako generolas.

Mirė pagarsėjęs rašytojas

LOS ANGELES, Cal. — Praėjusio antradienio vakare ligoninėje mirė rašytojas Lloyd C. Douglas. Jis buvo 73 metų senumo. Mirties priežastis širdies liga.

Jisai buvo novelių rašytojas Kai kurios jų turėjo didelio pasisekimo ir skaitėsi kaip "best sellers".

Britų tankus vartoja prieš talkininkus

VAKARŲ FRONTAS, Korėjoje. — Kai praėjusių Naujųjų Metų vakarą komunistai išvystė Korėjoje ataką prieš talkinikus, tai, talkininkų kariuomenei besitraukiant, kai kurie britų tankai buvo palikti užnugary ir pateko komunistams į rankas.

Dabar pranešama, kad kinai ir šiaurės korėjiečiai šituos tankus vartoja atakoms prieš talkininkus paskutinių dienų mūšiuose.

Vakarų planas konferencijai su Rusija

FRANKFURT, Vokietija. — Birtanijos, Prancūzijos ir Jungtinių Valstybių atstovai, pranešimai teigia, susitarę dėl plano, kuris liečia konferenciją su rusais.

Vakarų planas esmėje esąs toks: reikalauti Vokietijos suvienijimo tokiomis sąlygomis, kad komunizmas neįsigalėtų suvienytoje Voiketijoje.

Šiaip gi čia reiškiama abejonė, ar kas gero bus atsiekta, jeigu konferencija su rusais įvyks.

Rusija vėl kaltino Jungtines Valstybes

TOKIJO, Japonija. — Talkininkų taryboje Japonijos reikalams SSSR delegatas gen. Kislenko iškėlė kaltinimą, kad generolas MacArthur ir Jungtinės Valstybės iš naujo apginkluoją Japoniją. Amerikos delegatas William J. Sebald paneigė rusų kaltinimą.

4,000 dokų darbininkų streikuoja Anglijoj

LIVERPOOL, Anglija. — Trečiadienio pranešimai teigė, kad Liverpoolio 4,000 dokų darbininkų tebestreikuoja.

Kitame uoste, Manchesteryje, 2,110 streikininkų sugrįžo darban. Taip pat darban sugrįžo 7,190 Londono dokų darbininkų.

TALKININKAI SULAIKO PRIEŠŲ PUOLIMĄ

Pietų Korėjos marinai išlaipdinti Wonson apylinkėje

TOKIJO, Japonija. — Pakartotinos komunistų atakos Korėjos fronto centre buvo atmuštos antradienį. Atrodė, kad mūšių linija apsistoja.

Kiti trečiadienio pranešimai teigė, kad pietų Korėjos marinai buvo išlaipinti Wonsan apylinkėje ,šiaurės rytų Korėjoje, t. y. šiaurėj nuo 38 paralelės. Laivynas čia apšaudė komunistų jėgas. Komunistai skubiai siuntė ten sustiprinimų.

Vis ta 38-toji paralelė. Čia reikalaujama neperžengti jos, čia vėl strateginiai sumetimai nusako kitaip.

Vėlesniosios žinios iš fronto centro trečiadienį sakė, kad komunistai ir vėl mėgina išvystyti puolimą.

Dėl cenzūros metė darbą

BERLYNAS, Vokietija. — William L. Minehart, 25 m., Amerikos armijos radijo programų transliuotojas, rezignavo iš pareigų. Iš Berlyno jis nuvyko į Frankfurtą, kad čia gautų formalų atpalaiduojimą iš darbo.

Minehart sakosi nebegalėjęs pakęsti perdaug kietos šių programų cenzūros.

J. T. atmetė rusų reikalavimą

LAKE SUCCESS, N. Y. — Jungtinių Tautų posėdyje SSSR delegatas pasiūlė pasmerkti JAV kaipo agresorių Formozos saloje. Jungtinių Tautų posėdis 48 balsais prieš 5 atmetė rusų pasiūlymą.

Jungtinių Tautų delegatai taip pat atsisakė priimti rusų kaltinimą, jogei Juntginės Valstybės bombarduojančios Kinijos teritoriją šiaurės Manžūrijos pasieniu. Šį rusų kaltinimą Jungtinių Tautų delegatai atmetė 51 valsu prieš 5.

Nori pratęsti Grand Jury laiką

SPRINGFIELD, Ill. — Illinois valstybės senato komitetas praėjusį antradienį užgyrė bilių, kuris taiko pailginti prisaikintųjų posėdininkų (grand jury) terminą, kai būna reikalas ilgiau tyrinėti kaltininmus kriminaliais nusikaltimais.

Dabar šių posėdžių terminas yra apribotas vienu mėnesiu. Naujas bilius siūlo 4 mėnesių terminą.

Bilių remia kriminalius nusikaltimus tyrinėjanti Chicagos komisija, Coo kauntės valstybės gynėjas Boyle ir kiti žymūs asmenys ir organizacijos.

Teismų praktika Illinois valstybėje rodo, kad neretai prisaikintiesiems posėdininkams nepakanka tyrinėjimui vieno mėnesio, ypatingai kai tenka reikalas turėti su organizuotomis tardomųjų grupėmis. Tokiais atvejais prisaikintųjų terminas išsibaigia pirm negu jie suspėja darbą atlikti. Po to vėl dalykai tenka aiškinti kitiems. Ir šitokia procedūra trukdo kovą su kriminaliais nusikaltimais efektingai išvystyti.

Senatoriai apklausinėjo Frank Costello

NEW YORK, N. Y. — Kaip vienas stambiųjų New Yorko gemblininkų yra skaitomas Frank Costello. Senato komitetas, vadovaujamas sen. Kefauverio ir tyrinėjąs raketierių ir gemblininkų veiklą, antradienį apuklausinėjo Castello 90 minutų. Į kai kuriuos klausimus Costello nesutiko atsakyti. Rėmėsi argumentu, kad galįs save inkriminuoti (apkatlinti).

Senato komitetas šaukia jį liudyti dar kartą, būtent ketvirtadienį, vas. 15 d.

Nesusidera dėl algų lygio

WASHINGTON, D. C. — Algų stabilizacijos tarybą sudaro 3 darbininkų, 3 samdytojų ir 3 valdžios atstovai, reprezentuoją vadinamą publiką.

Ryšium su kainų ir algų įšaldymu taryba ieško formulės bendroms algų gairėms nustatyti.

Samdytojų atstovai nori imti gairėms pagrindu algas, kurios vyravo 1950 metų sausio 15 dieną ir pakelti jas 8%.

Darbininkų atstovai siūlo pagrindui 1950 m. birželio mėnesio 25 d. algas. Jas reikalauja pakelti 12 nuošimčių ir dar priimti potvarkį, kuris atitinkamai keltų algas, jeigu pragyvenimas brangtų.

Valdžios arba visuomenės reprezentuotojai taryboje užima vidurį tarp samdytojų ir darbininkų reikalavimų. Jie skaito savo užduotimi paruošti tokią formulę, kad darbininkų ir samdytojų atstovai priimtų ją.

Laukia balsavimo 18-čių klausimu

WASHINGTON, D. C. — Senato ginkluotųjų jėgų komitetas tikėjosi kaip vakar, trečiadienį, susitarti del ėmimo kariuomenės tarnybon 18 metų vaikinų. Susitarus komitetui, bilius bus tuojau įteiktas visam senatui svarstyti ir balsuoti.

Susitarimas dėl jų ėmimo kariuomenėn, pirmadienio pranešimai duoda suprasti, esąs toks: 18 metų vaikinų į ginkluotas jėgas numatoma imti tik tam tikras ribotas skaičius.

JAV paskolino Ispanijai $12.2 milijonų

WASHINGTON, D. C.—Jungtinės Valstybės praėjusį antradienį paskolino Ispanijai $12,-1200,000. Tai yra pirmoji dalis paskolos, kurios visa suma numatoma $62,500,000.

Iš paskolintų pirmųjų 12 milijonų dolerių $5,000,000 skiriama medvilnei, $3,500,000 trąšoms, $3,000,000 traktoriams ir žemės ūkio mašinų dalims, ir $700,000 užbaigimui įrengti trąšų įmonę Ispanijoje.

VASARIO 16 DIENOS LAIMĖJIMAI

1.

Rusų carai, okupavę Lietuvą, daugiau kai šimtą dvidešimt metų jos žmones skurdino, vargino, trėmė Sibiran, kalino ir šaudė. Lietuvos gyventojai, nepakęsdami svetimos okupacijos, kelis kartus buvo sukilę, ir tie sukilimai dar labiau dūkino okupantus. Jie šeldami stvėrėsi visokiais būdais Lietuvą surusinti, ją visais požiūriais suvienodinti su rusų žemių gyventojais. Štai po sukilimo 1863 m. rusai okupantai, sušaudę visą eilę Lietuvos žymesnių asmenų vienaip ar kitaip sukilime dalyvavusių, uždeda Lietuvos bajorijai sunkiai pakeliamą kontribuciją, o tų pačių metų rugpiūčio 3 d. atleidžiami visi Lietuvos mokytojai ir jų vieton visoms mokykloms paskiriami rusai mokytojai. Sekančiais metais gruodžio 17 d. pradeda Lietuvos kolonizaciją rusais. Rusams kolonistams suteikiamos didelės lengvatos, jie apsigyvenę lietuvių žemės ūkiuose neprivalėjo per tris metus mokėti bet kokių mokesčių valstybės iždui, o taip pat atlikinėti ir kitų prievolių, kokiomis buvo apkrauti kiti Lietuvos gyventojai.

1865 m. gruodžio mėnesį rusų imperijos vidaus reikalų ministro tvarkymu Lietuvos okupacijos vykdytojas, gubernatorius, uždraudžia lietuviams turėti lotynų raidėmis spausdintas knygas ir jas ateity spausdinti. Lietuvių tautai tai buvo lygu visiškam spaudos uždraudimui. Lietuviai atkakliai pasipriešino vartoti rusų raidėmis spausdintas knygas. Tuomet lietuviai su savo spauda persikėlė į Prūsų Lietuvą ir iš ten slaptu būdu buvo spauda gabenama į rusų okupuotą Lietuvą.

2.

1893 m. birželio 23 d. rusai uždaro Lietuvoj veikiančias gimnazijas Panevėžy ir Kedainiuose, ir tą pačią dieną atima Kražių bažnyčią.

1897 metais Lietuvoj rusai okupantai suėmė daug šviesuomenės ir žymią jų dalį pasiuntė Sibiran sunkiems darbams.

Jau rusų imperatorė Katryna dar 1796 metais panaikino Lietuvos vardą, suskirstydama Lietuvos žemes į gubernijas. Lietuvos okupantai visiškai nesirūpino Lietuvos ūkio kėlimu. Priešingai, jie kaip įmanydami tramdė Lietuvos gyvenimo bet kurią pirmynžangą, norėdami kad Lietuva būtų tamsi, nuskurusi ir ūkišku požiūriu labiau atsilikusi už bet kurią rusų imperijos provinciją. Tatai nebus nuostabu, kad paskutiniais rusų okupacijos metais Lietuva buvo labai nualinta, su atsilikusiu žemės ūkiu, veik be jokios pramonės ir net amatų. Tos nejaukios gyvenimo apystovos vertė Lietuvos jaunimą kitur emigruoti, ieškant sau sotesnio ir ramesnio gyvenimo. Daug tais metais Lietuvos jaunimo išvykdavo darbams į Vokietiją, Angliją ir vėliau į JAV ir Pietų Ameriką. Prieš pirmąjį pasaulinį karą buvo apskaičiuojama, kad kasmet iš Lietuvos svetur išvykdavo per 10 tūkstančių Lietuvos jaunuomenės.

Lietuva tuomet turėjo per du milijonu ha dirbamos žemės ploto. Ten buvo įsigalėjęs primityvus žemės ūkis pačio žmogaus raumenimis, jaučiui padedant, dirbamas. Iš to bendro žemės ploto daugiau kaip pusė priklausė ne patiems lietuviams, bet dvarininkams lenkų ar rusų kilmės. Tų dvarininkų didžioji dalis Lietuvoj negyveno. Jie gyveno užsieniuose, Lenkijoj ar Rusijoj, o jų dvarus tvarkė samdyti dvarų užvaizdos. Tie užvaizdos skubo netikrais keliais patys pralobti ir tuo būdu suktai išnaudodavo dvaruose dirbančius. Buvo verčiamasi tik javų ūkiu, tai yra varpinių augalu auginimu. Tuometinis jų derlius buvo mažutis, nes iš vieno ha vos surinkdavo 7--8 dvigubus centnerius grūdų. Gyvulių visai maža turėta ir tai tik savo reikalams, — retai pardavimui. Pieno ūkis ano meto Lietuvai veik nebuvo žinomas.

3.

Tai nebus nuostabu, kai sunkių kovų Lietuvoj dėka 1920 m. susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas, tai jis tuoj pradėjo aptarti žemės reformos įstatymą. Toks žemės reformos įstatymas tų pačių metų pabaigoj buvo priimtas. To įstatymo dėka Lietuvoje įsikuria 40 tūkstančių naujakūrių, 90 tūkstančių mažažemių gauna papildomai žemės. Buvę ūkiai tvarkomi rėžiais ir žmonės, gyvenę bendromis sodybomis, dabar pertvarkomi. Bendros sodybos išskirstomos atskirais, visai savarankiais ūkiais. Dabar dirbamos žemės plotas beveik vienu milijonu ha padidėja ir tokios jau būta 2,935,800 ha. Dvarai Lietuvoje beveik išnyksta, nes iš 274,815 žemės ūkių skaičiaus dvarų, turinčių per 50 ha, pasiliko vos du procentai su trupučiuku. Dirbamos žemės našumas tiek padidėjo, kad beveik dvigubai tiek buvo derliaus suimama. Lietuvos gyventojų mityba tiek pagerėjo, kad ji suvartojamų kalorijų skaičiumi priartėjo Skandinavijos valstybes, tai yra vienas gyventojas per dieną suvartodavo per tris tūkstančius kalorijų. Tai suprantama, kodėl 1938-1939 m. iš Lietuvos svetur išvyko apsigyventi vos 707 asmenų. Visi turėjo darbo Lietuvoje. Prieš pirmąjį pasaulinį karą Lietuvoje mirtingumas buvo arti 20%, o jau 1940 m. jis nukrito iki 12.6%. Tokio mažo mirtingumo esama Anglijoj 12.6%, Belgijoj 12.8%, Suomijoj 13.2% ir JAV 10%.

4.

Kylant žemės ūkiui ir bendrai ūkio veiklumui tolydžiai augant, Lietuvoj sparčiai klestėjo kooperatinis judėjimas, apėmęs visą kraštą ir beveik visas ūkio šakas. Iš kai kurių sričių, kaip štai pieno perdirbimo, grūdų prekyba su užsieniais, privatūs verslininkai buvo išstumti ir tas ūkio šakas tvarkė tiesioginiai gamintojai per savo kooperatyvus.

Lietuva pirmuosius savo gyvenimo metus pradėjo vos su 521 šviesto tonų eksportu, o jau 1939 metais sviesto į kitus kraštus buvo išvežta 17,000 tonų. Kiaulienos Lietuva pirmais savo nepriklausomybės metais užsienin visai neišveždavo, o jau 1939 m. svetur kiaulienos buvo išvežta 40,913 tonų.

Ir kurią mes nepaimtume žemės ūkio sritį, visur per Lietuvos nepriklausomybės metus buvo padaryta didžiulė pažanga. Tokia pat pažanga pasireiškė ir pramonės, aromatų srity. Prieš pirmąjį pasaulinį karą, tai yra Lietuvą rusams susinant, pramonėj dirbo vos keletas tūkstančių darbininkų, o jau 1939 metais dirbančių buvo arti 40 tūkstančių.

Rusų okupuotoj Lietuvoj buvo daugiau kaip pusė gyventojų, mokančių skaityti ir rašyti. Lietuvos nepriklausomybės metais buvo įvestas visiems mokslo amžiaus vaikams privalomas pradžios mokslas. Jau nepriklausomybės metais jaunimo tarpe beraščių nebuvo. Nepriklausomos Lietuvos laikais pradžios mokyklose buvo per 350 tūkstančių mokinių ir jų daugiau kaip 10 procentų, baigę pradžios mokyklas, eidavo toliau į įvairias aukštesnes mokyklas mokytis. 1940 metais visose Lietuvos aukštose mokyklose buvo arti 6 tūkstančių studentų.

5.

Trumpai ir vaizdžiai Lietuva savo paskutinius nepriklausomybės metus baigė vienam tūkstančiui savo gyventojų įtaisiusi 274 žemės ūkius. Tas tūkstantis gyventojų turėjo 400 kiaulių, beveik tiek pat karvių ir avių ir 200 arklių. Tas tūkstantis gyventojų pagal darbo rūšį buvo šiaip pasiskirstęs: 274 savarankūs ūkininkai, 330 darbininkų, apie tris įvairius pareigūnus, 160 mokinių, du studentu ir jie turėjo vieną pradžios mokyklą. Tas tūkstantis gyventojų turėjo pinigais atsargon sudėjęs 120 tūkstančių litų. Du tūkstančių gyventojų turėjo beveik vieną medicinos gydytoją ir trim tūkstančiam — vienas dantų gydytojas, viena akušerė ir vienam tūkstančiui—18 ligoninėj lovos. Kasmet vienas tūkstantis susilaukdavo 10-12 naujagimių, tikriau tokio prieauglio. Tas tūkstantis gyventojų per metus iš viešų knygynų parsinešęs perskaitydavo 180 įvairių knygų ir gaudavo per savaitę daugiau kaip tris šimtus įvairių kitų periodinių leidinių egzemplioriu.

Čia visa suminėta stambiais bruožais, kad būtų numanu, kokios pažangos būta nepriklausomoj Lietuvoj.

6.

Savaimi kyla klausimas kaip reikia aiškinti tuos pažangos reiškinius? Kokių būta akstinų tą pažangą skatinančių? Aišku, jų būta ne vieno, o daugybė. Jų visų čia nesuminėsi, bet vienas iš jų stambiausias pagrindinis kiekvienam akis veriantis, tai Lietuvos valstybinio gyvenimo atkurimas.

Kiekviena tauta ar tai materialių gėrybių siekdama, ar tai kultūros lobyną kraudama yra privali laisvės, o tautai laisvę geriausiai patikrina jos pačios sukurtas nepriklausomas valstybinis gyvenimas. Nors ir kartais toksai valstybinis gyvenimas ar tai iš vidaus, ar tai iš šalies esti gerokai sukrėstas, sutramdytas, bet ir tais atvejais tauta greičiau atsigauna ir atsigavusi kimba į visokeriopą kūrybinį darbą. Tas savaimingas besirutuliuojas žmonių junginys pavidale tautos neša savus vaiskius žiedus, savomis varsomis besipuošančius, jis krauna sau ir visai žmonijai kultūros kraitį, kraitį įvairiomis varsomis spindantį.

Tatai ir lietuvių tauta, atstačiusi savo valstybę, pasinaudojo tomis palankesnėmis tautai kilti sąlygomis, todėl sparčiai žengė pirmyn.

Ar pilnai tas sąlygas išnaudojo, ar būta galimybės dar didesniais šuoliais eiti pirmyn, čia jau kitas klausimas.

Dabar Lietuvos žemės ir kultūros dirvonai ir vėl raudonais dažais nusidažiusio ruso okupanto mindžiojami. Ir vėl iš naujo rytų banga pakilusi tramdo Lietuvos žmonių pirmynžangą.

—J. V.

NAUJIENOS-ACME Telephoto

Kranto sargybinis Robert Koneczny išgelbsti šunį, kuris nespėjo pabėgti iš potvynio paliesto namo Washington valstybėje. Šiame paveiksle yra parodytas Snohomish upės išsiliejimas.

Iš saulėtos Floridos

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

MIAMI, FLA. — Vasario 16-sios minėjimas įvyks Police Hall, 2300 N. W. 14th St. Durys atsidarys 7 val. vakaro. Įėjimas tik $1.00. Programa bus puiki: prakalbos, dainos, monologai, duetai ir priedu šokiai

Kalbės vietos miesto meras William Wolfarth, gubernatorius Fuller Warren ir kiti.

* * *

Sausio 30 d. atvyko į Miami St. ir M. Michelsonai bei Dr. A. Kapočius, Michelsonienės brolis. SLA 44 kuopos piknike sutikau ponus Kuraičius, kurie tikrai yra pamėgę po pasaulį "vendravoti". Štai iš p. Kuraičio patyriau, jog netolimoje ateity jie planuoją Skandinavijos kraštus aplankyti.

Į pikniką atsilankė ir daugiau svečių. Sutikau ten p. Thomas Aleksyną iš Chicagos, Dan. J. Smith ir iš Twin Lakes (Wis.) ponią "Onuką" Russell Ann Harper.

* * *

Ir saulėtos Floridos saulutė buvo gerokai atvėsusi. Štai kelis rytus temperatūra buvo nukritusi iki 34-40 laipsnių. Tačiau dienomis pakildavo iki 62-70 laipsnių. Pas mus tai nėra jau didelis malonumas, bet vis dėlto geriau nei kieta žiema, kuri jus neatleisdama kamuoja. Sniego mes neturime, nors per tris dienas oras buvo pusėtinai "sušlapęs".

—C. K. Braze.

NEW YORK, N. Y. — Praėjusią savaitę buvęs federalinės valdžios samdinys William C. Remington susilaukė teismo bausmės kalėti 5 metus ir $2,000 pinigais sumokėti.

Lordas ir Bernard Shaw

Anglų rašytojas Bernard Shaw kartą dalyvavo karališkajame pokylyje. Elegantiškas lordas rašytoją užklausė:

—Sakykite, ar tikrai tiesa, kad jūsų tėvas buvo siuvėjas?

—Taip, — galvą linktelėdamas atsakė B. Shaw.

—Tai kodėl jūs nesate siuvėjas? — tarytum pajuokdamas tęsė lordas.

Rašytojas Shaw nusišypsojo, nieko į klausimą neatsakęs,pats paklausė lordą:

—Reikia manyti, kad tamstos tėvas buvo džentelmenas?

—O taip, — išdidžiai atsakė lordas.

—Tai kodėl tamsta nesi džentelmenas? — su pašaipa paklausė B. Shaw.

Pabrangins automobilių leidimus

Illinojaus valstybės prekybos rūmai pasiūlė pakelti mokesčius už leidimus motoriniams vežimams. Pagal tai už keleivinių automibilių leidimus mokestis būtų pakeltas nuo $6.50 iki 8 dolerių 25 arklio jėgų ar mažesnio pajėgumo; už didesnius — iki $12, $20, $25. Už sunkvežimio leidimą pakeltas mokestis nuo $10 iki $15 už trokus, sveriančius 3,000 sv. ar mažiau. 59,000 sv. klasėj mokestis pakeliamas nuo $425 iki $850.

"Naujienos" —yra Jūsų Geriausias Draugas — Užsirašykite Jas.

J. P. VARKALA
INCOME TAKSUS PILDO
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
2401 West 63rd Street
Phone WALBROOK 5-7711

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTU
LAIKRODŽIŲ
BRANGMENŲ
SIDABRINIŲ INDŲ
SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ
RADIO IR TELEVIZIJOS APARATŲ
IR KT. PREKIŲ

Laikrodžiai Pataisomi Specialisto
John A. Kass
Duodama 1 metų Garantija
Lengvais Išsimokėjimais

JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke
Įsteigta 1915 metais

DIDŽIĄJĄ ŠLIUPTARNIŲ KNYGĄ dar galima gauti už $3

Numažinta kaina ŠLIUPTARNIŲ knygą daugiausia perka dypukai. Matyti, kad naujakuriams 5 doleriai yra labai dideli pinigai. Todėl paliekame numažintą kainą iki gegužės 1 d.

Kurie skaitėte laikraščiuose apie įvykusias Clevelande muštynes prie lietuvių bažnyčios dėl lietuvių kalbos, tai, skaitydami ŠLIUPTARNIŲ knygą, matysite, kas darėsi gale 19 ir pradžioje 20 amžiaus, kada lietuviai kunigai tik lenkiškai tekalbėjo ir Varšuvą laikė antrąja Roma, taip labai brangi ir miela jiems tada buvo lenkų kalba.

ŠLIUPTARNIŲ knyga labai gražiai atspausdinta; 652 dideli puslapiai; kieti drobės viršeliai; dr. Šliupo, kun. Dembskio ir "dėdės" Šerno atvaizdai; o kaina dabar tik 3 doleriai! Atsiuntimo kaštus apmokam

Reikalaukite šiuo adresu: DR. AL. MARGERIS,
3325 SO. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILL.

SOTUS ALKANAM PADĖK!
AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Place.
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711.

AID OVERSEAS, INC., siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—$6.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 5—$5.20
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
1 sv. cukraus
1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 10—$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12—$5.90
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos
1 sv. cukraus

SIUNTINYS Nr. 19—$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
2½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 25
E) 9 sv. gryn. kiaul. taukų $5.25
C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų 7.40

SIUNTINYS Nr. 30
A) 5 sv. degintos kavos $6.40
B) 5 sv. deg. kavos/skard. dėžutės $6.75

SIUNTINYS Nr. 93—$8.00
5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degintos kavos

SIUNTINYS Nr. 94.
A) 5 sv. šokolado $5.30
B) 8 sv. bičių medaus 5.00
C) 5 sv. kakavos 4.50
E) 20 svarų cukraus 4.70
I) 5 svarai margarino 3.70

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos nieši ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos**. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį į:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

ŽALIOJI MĖTA

Žalioji Mėta (Varliamėtė) yra ir buvo vartojama per šimtmečius kaipo naminė gyduolė. Žalioji Mėta yra gera nuo šlapumo susilakymo, ir nuo karščiavimo šlapumo kanale. Gerai Žaliąją Mėtą gerti nuo nereikalingų vėmimų. Yra taipgi sakoma, kad ji gera nuo akmeninės ir vandeninės ligų, nuo vidurių išputimo ir nuo kenksmingų gazų viduriuose, nuo traukimų, sukimų ir visokių nesmagumų viduriuose. Pasidaryk arbatos iš Žalios Mėtos ir gerk kiek tik nori. Svaras šitos Mėtos kainuoja $2.00, o pusė svaro —$1.00. Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir niemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo egzemą nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina $1.50. Siųskit Money Orderį arba paprastą raštą į:

BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS.

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai pašalina iš organizmo rugštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga materija lieka kūne ir jūsų kraujuje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei nakčia dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, nugara skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakiai patinę, vartokite

ŽOLIŲ ARBATĄ SANITAS NO. 101

Kaina $1.10 su prisiutimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu

Užsakymus su pinigais adresuokit taip:

SANITAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000.

Vienas būdas, tai atidaryti sąskaitą Universal Savings and Loan Association, nes čia kiekvieno sąskaita yra apdrausta iki $10,000.00.

Jūs stebėsitės ir džiaugsitės matydami, kaip sąskaita greitai auga, pridėdama gerą nuošimtį prie sistematiško taupymo.

Pas mus padėti indėliai prieš 10 d. mėnesio neša nuošimtį nuo 1-mos dienos.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-3317
Atdara kasdieną nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 12 pietų

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
IŠ STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakaruškos
Tel. HEmlock 4-2413
7121 So. Rockwell Street,
Chicago 29, Illinois

IŠ TORONTO PADANGĖS

Vasario 16-sios minėjimas

Šįmet sukanka 33 m. kaip Lietuva tapo laisva ir nepriklausoma valstybė. Deja, tąja taip sunkiai ir brangiai tautos sūnų krauju atkovota laisve nebuvo lemta naudotis ir džiaugtis nė 25 metus. Vos žengiant į 23 metus laisvo ir nepriklausomo gyvenimo, Lietuvą vėl ištiko skaudi ir žiauri nelaimė, — ją vėl pavergė svetimi. Jau vienuolikti metai kaip naikinamos gražiosios sodybos ir verčiamos į kolchozus, o buvusių sodybų tikrieji šeimininkai paverčiami vergais. Nei laisvo žodžio, nei teisės brangiam tėvų krašte nebeliko nė ženklo. Nedaug beliko nė tikrųjų tautos vaikų, — vieni jų pamažu nyksta Sibiro dykumose, nešdami sunkiausį jungą; kiti ramiai ilsisi nelaiku suklupę tremties erškėčiuotu keliu žengiant. Likusioji gyva dalis, išsibarsčiusi po platųjį pasaulį, kad ir nedėkingo likimo lydima, vis dėlto radusi saugesnę užuovėją, pradeda kurtis ir kantriai laukti tikresnio rytojaus, nušviečiančio kelią atgal į tėvynę, — į savo tikruosius namus.

O kol ši džiugi valanda ateis, lietuvis, kur jis bebūtų, privalo atsiminti, kad jo šventa pareiga yra atėjus vasario 16 d. burtis visiems kartu, kad būtų galima bendrai susikaupti ir pagyventi bendru ir skaudžiu liūdesiu, kuris sielvartingai slegia brangią tėvynę ir kiekvieną lietuvį.

Toronto ir apylinkių lietuviai, kviečiami gausiai susiburti vasario 16-sios minėjimo proga didžiulėje ir erdvioje Eatono auditorijoje, kur LOKO pastangomis minėjimas ruošiamas vasario 17 d. 7:30 val. vak. Žymėtina, kad minėjimo programa bus labai įdomi ir vertinga, nes ją atliks "Dainavos" ansamblis iš Chicagos, kuriam vadovauja p. St. Sodeika. Su "Dainava" kartu atvyksta ir Amerikos lietuvis A. Brazis, kuris dainavimo srity jau yra pasiekęs aukštą laipsnį, bet mums kanadiečiams dar negirdėtas.

Biletus į šį minėjimą galima įsigyti "Tulpės" (750 Dundas St.), "Atlantic" ir Baltic valgyklose bei lietuvių maisto krautuvėje, kampas Dundas St. W. ir Montrose Ave.

Iš moterų grupės Daina veiklos

Su p. A. Steponavičienės mergaičių choro koncertu, įvykusiu 1950 m. spalio 28 d. ši grupė atšventė 10 metų savo veiklos sukaktį, kuri yra itin svarbi atliktuose šalpos darbuose. Tuos darbus ilgai atmins tie, kurie dainiečių parama naudojosi. O tokių žmonių skaičius gan didelis. Jei 1950 metais šios grupės narių pastangomis yra supakuota ir pasiųsta nelaimingiems lietuviams tremtyje iš viso 108 siuntiniai, daugiausia po 20 sv. kiekvienas, tai kitais metais jų būdavo kur kas daugiau. Šiuo metu siuntinių skaičius sumažėjo todėl, kad didžioji dalis buvusių tremtinių jau apleido lagerių globą ir išvyko į kitas šalis savarankiam gyvenimui. Todėl dabar dainietėms tenka rūpintis daugiausia ligoniais, seneliais ir našlėmis su vaikučiais, kurių išvykimas bet kur dar tebėra beviltis.

Malonu dainietėms pasidalinti su gerb. skaitytojais kilnių darbų rezultatais. Reikia pasakyti, kad dainiečių veikimą nuoširdžiai remia dosni visuomenė, kuriai ir savo gilų dėkingumą jos su malonumu skiria.

Šiek tiek tenka apgailestauti, kad "daina", kuri prieš atvykstant naujoms ateivėms narių skaičiumi siekė arti šimto, o dabar liko vos tik iki pusės to skaičiaus. Tiesa, senųjų nemažai pasitraukė, bet gal daugiausia dėl to, kad tikėjo, jog naujosios, atvykusios iš tremties, kur pačios pergyveno sunkias ir nesočias dienas, noriai stos į bendrą darbą ir pavaduos jau pavargusias šiame darbe. Deja, taip nėra. Tiesa, narėmis kai kurios ir tampa. Yra ir tokių, kurios noriai ir mielai padeda šiame darbe, bet tai dar toli gražu negana. Šiai grupei, kuri tik šalpa užsimojusi rūpintis ir tam dirbti, turėtų priklausyti daugiau moterų. Tad ar neprivalo kiekviena lietuvė pagalvoti, kad ten, anapus vandenyno, svetimos šalies griuvėsiuose dar nemažai yra likusių nelaimingų lietuvių, dėl kurių bendra talka ne tik reikalinga, bet ir būtina. Didesniam skaičiui susibūrus, būtų žymiai lengviau ir darbais pasidalinti bei pareigoms pasiskirstyti. Nereikėtų vienoms ir beveik toms pačioms imtis kelių pareigų ir tik todėl, gal numatyti darbai būtų atlikti.

Sekamas narių susirinkimas įvyks pas dainietę M. Pocienę, 120a Carlton, vasario 23 d., 8 val. vak. Tad ir kviečiamos ne tik narės, bet ir nenarės atvykti ir prisidėti prie bendro šalpos darbo, kuriam dar daug reikia aukoti laiko, jėgų ir energijos, kad būtų galima padėti nelaimingiems.

Metiniame susirinkime, įvykusiame sausio 26 d. pas dainietę E. Beinorienę ir dukrą Almą, senoji valdyba išdavė visų metų pranešimus, iš kurių paaiškėjo, kad visų metų pajamų gauta arti tūkstančio. Pinigai buvo sunaudoti beveik išimtinai šalpai maistu, drabužiais ir piniginėmis aukomis ligoniams. Pinigai daugiausia sukelti parengimais ir aukomis. A. Stephens mergaičių choro koncerto pelnas buvo arti trijų šimtų dol., už kuriuos pasiųsta 32 siuntiniai ligoniams.

Kiek šis koncertas buvo sėkmingas finansišku atžvilgiu, tiek jis paliko ir gražiausių įspūdžių klausytojams iš vykusiai atliktos kultūringos ir turiningos programos. Iš šio mergaičių choro koncerto gražių atsiminimų dar ir šiandien tenka girdėti.

Šiame susirinkime šiems metams valdyba buvo išrinkta iš M. F. Yokubynienės, O. Kalinauskienės, E. Lorencienės, V. Abromaitytės ir O. Indrelienės.

KLMB Toronto Apylinkės susirinkimas

Šių metų vasario 25 d. 3 val. popiet 404 Bathurst St. ukrainiečių salėje įvyks narių visuotinis susirinkimas. Visos narės maloniai prašomos dalyvauti. Kviečiamos ir nenarės atvykti ir tapti narėmis.

Šios organizacijos tikslai kilnūs ir platūs. Čia rūpinamasi ne tik šalpos, bet ir kultūriniais bei tautiniais reikalais, nuo kurių negali ir neprivalo nutolti nė viena rimta ir sąmoninga lietuvė. Ši organizacija jungia visas, kurioms rūpi prislėgtos ir kankinamos tėvynės padėtis.

Dabartinė tautos nelaimė tejungia mus visas ten, kur bendras darbas mus šaukia!

"Nepriklausomos Lietuvos" jubiliejus

Sunkiomis sąlygomis ir menkutėmis jėgomis KLT įkurtas laikraštis šių metų vasario mėnesį sulaukė 10 metų nuo pirmojo numerio pasirodymo.

Apie jo kūrimąsi, leidimą ir vargus, reikia tikėtis, bus pasisakyta daug daugiau specialiai dešimtmečio paminėjimo laidoje.

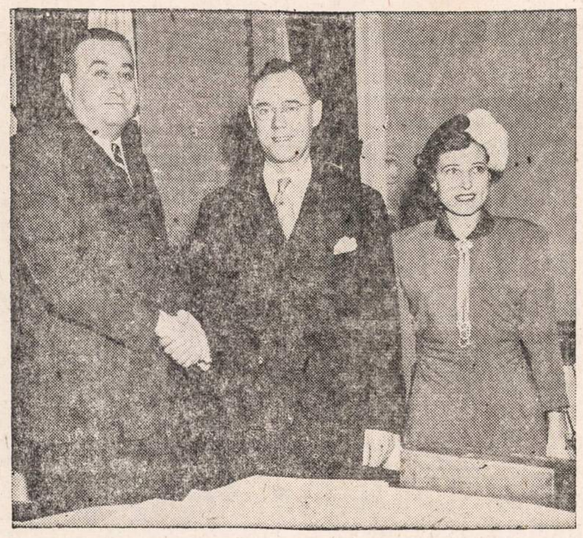
Šiuo trumpu pranešimu tenka pasidžiaugti, kad KLT Toronto skyriaus iniciatyva, talkinant kitoms pritariančioms šio laikraščio ėjimui organizacijoms, yra ruošiamas "Neprkl. Liet." dešimtmečio minėjimas. Laikas, vieta ir programa bus pranešta vėliau.

Visuomenė maloniai prašoma stebėti pranešimus ir gausiai dalyvauti minėjime šio vienintelio dešimt metų sulaukusio laikraščio Kanadoje.

—Išeivė

GENEVA, Šveicarija. — Dar vienas sniego virtimas nuo Alpų užgriūvo Šveicarijos kaimus. Šeši žmonės nelaimėje žuvo. Kitų dešimties pasigendama. Dešimt pavyko iškasti iš sniego ir akmenų, kurie užgriūvo jų namus.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJIENAS"

Bostono advokatas Jonas J. Grigalius sausio 31 d. paskirtas iš naujo Bostono Metropolitan distrikto komisionierium penkiems metams. Massachusetts gubernatorius Paul A. Dever priima adv. J. J. Grigaliaus priesaiką. Iškilmėse dalyvavo ir ponia Cecilija Grigalienė. Adv. J. J. Grigalius yra A. Lietuvių Tarybos narys ir veiklus lietuvių organizacijų darbuotojas. Jis perrinktas ir So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos pirmininku.

Milwaukee, Wis.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas

Pranešame Milwaukee ir apylinkėje gyvenantiems lietuviams, kad šių metų vasario mėn. 18 d., 3 val. po pietų Šv. Gabrieliaus parapijos salėje įvyks Lietuvos Nepriklausomybės 33-čių metų paskelbimo minėjimas.

Kviečiame milwaukiečių ir kaimyninių kolonijų lietuvius šiame minėjime skaitlingai dalyvauti.

—Rengimo komitetas.

—Indijos premjeras pareiškė, kad jo valdža pasiliks draugiška taip Kinijos komunistams, tap Jungtinėms Amerikos valstybėms.

Omaha, Nebr.

Naujoji "Lituanicos" valdyba, išrinkta sausio 13 d. Susirinkimas pareigomis taip pasiskirstė: Romanas Drukteinis pirm., Juozas Narkevičius vicepirm., Algis Antanaitis reikalų vedėjas, Viktoras Arlauskas sekr., Gediminas Drazdys iždininkas.

Rūpinamasi lietuviškąja gimnazija

Lietuvių tremtinių bendruomenės Omahos skyriaus valdyba dalį pelno, kuris liko nuo Padėkos Dienos vakaro, paskyrė vienintelei lietuvių gimnazijai pasaulyje, būtent Diepholzo (Vokietijoje) Vasario 16-tosios gimnazijai. Iš tų lėšų sudaryta 6 maisto siuntinėliai ir pasiųsta.

Bet kas toliau? Čia iniciatyvos nutarė imtis Mažosios Lietuvos Bičiulių Sambūris, ypač jos pirmininkas Ed. Petraška siūlo geros valios lietuviams įsipareigoti gimnazijai skirti bent po $1.00 kas mėnuo. Šią iniciatyvą remia Sporto Klubo "Lituanicos" valdyba, pryšaky su R. Drukteiniu.

Pareigą atlikime su kaupu, taip nutarta informaciniame tremtinių susirinkime, kuris įvyko vasario 11 d. J. Sakalas pasiūlė priimti valdybos nutarimą: pavieniai (nevedę) asmens Tautos Fondui skiria vienos dienos uždarbį, šeimų galvos—½ dienos uždarbį ir našlės — kiek išgali.

AL Tarybos Nebraskos valstybės lietuviams nuskirtąją aukų sumą (iš viso $500) nutarta sudėti su kaupu iš pačių Omahos tremtinių. Lincolne, Nebr., ir kitose vietose gerai įsikūrę tremtiniai (ypač veterinoriai) aukas siųs savo keliu.

—Omahietis.

So. Boston, Mass.

Šalin maskolių-komunistų vergija iš Lietuvos! — Visi kovon už nepriklausomą Lietuvą!

Vieningai dalyvaukime Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 33 metų sukakties **minėjime** sekmadienį, vasario 18 d., South Boston High School Auditorijoj, G. St. & Thomas Park, South Boston, Mass., 2 val. popietų.

Bus nepaprasta, čia dar niekada nematyta meninė programa. Scenoje bus pastatyta keturi lyriniai paveikslai, vaizduoją 4 Lietuvos istorinius laikotarpius: **1) Aušros gadynę — Vargo Mokyklą; 2) Kovos už Nepriklausomybę 1918 - 1920 m., 3) Baisųjį išvežimą į Sibirą 1941 m.** ir **4) Netolimoji ateitis, Gedimino bokšto papėdėje.** Režisuoja Henrikas Kačinskas; atlieka Dramos Studija ir Šv. Petro Parapijos choras, vad. Jeronimo Kačinsko. Parašė Stasys Santvaras. Dekoracijas piešė V. Andriušis. Kalbas pasakys Bostono majoras John B. Hynes, Lietuvos konsulas adv. A. O. Shalna, adv. Petras Viščinis ir vietos visuomenininkai. Po kalbų dainuos "Gabijos" choras, vad. Jono Dirvelio, šoks tautinius šokius Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupė, vad. Onos Ivaškienės. Dainuos Vilniaus Operos baritonas **Stasys Liepas.**

Žuvusiųjų už laisvę pagerbimą atliks Amerikos Legijono Stepono Dariaus Postas. Tą pačią dieną 10 val. rytą, Šv. Petro lietuvių bažnyčioje bus iškilmingos mišios su atitinkamu pamokslu už Lietuvos laisvę.

Tenelieka nė vieno lietuvio, kuris nedalyvautų savo tautos šventėje! Tik savo darbu, savo pasišventimu ir gausiomis aukomis, bendrai su Lietuvos partizanais išlaisvinsime Lietuvą iš baisiosios maskolių - komunistų vergijos!

Minėjimą ruošia ir visus kviečia

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono Skyrius ir visos patriotinės organizacijos Bostone

HOLLAND HERRING!

. . . paruoštos ir apsudintos ant jūrių!
Pasaulio mėgiamo skonio. Maistingos, pasotinančios, turtingos vitaminais ir mineralais. Nusipirkite jų šiandien Gavėnios specialiams valgiams. Dabokite, kad butų šis antspaudas: NEMOKAMAI: Tiesiai iš Olandijos, nauja silkėms valgyti paruošimo knyga. Kaip jas užlaikyti; paruošti; skoningai pirengti valgymui. Rašykite: Holland Herring Fisheries Assn., Room 400, 250 Park Avenue, New York 17, N. Y.

CONRAD
PHOTO STUDIO
(lietuvis fotografas)
Specialybė vestuvės. Visų rūšių nuotraukos. Moderniškai įrengta su Hollywood šviesoms.
414 WEST 63rd ST.
Tel.: EN 4-5883
EN 4-5840

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai.
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE Co.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

SAVAITRAŠTIS
"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"
U. S. A. metams kainuoja
Du doleriai
Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:
"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO
"KELEIVIS"
AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?
Net ir kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimti.
"KELEIVĮ" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.
Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.
Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.
Kainuoja tik $3.00 metams
Adresas toks:
"KELEIVIS"
636 Broadway
SO. BOSTON, MASS

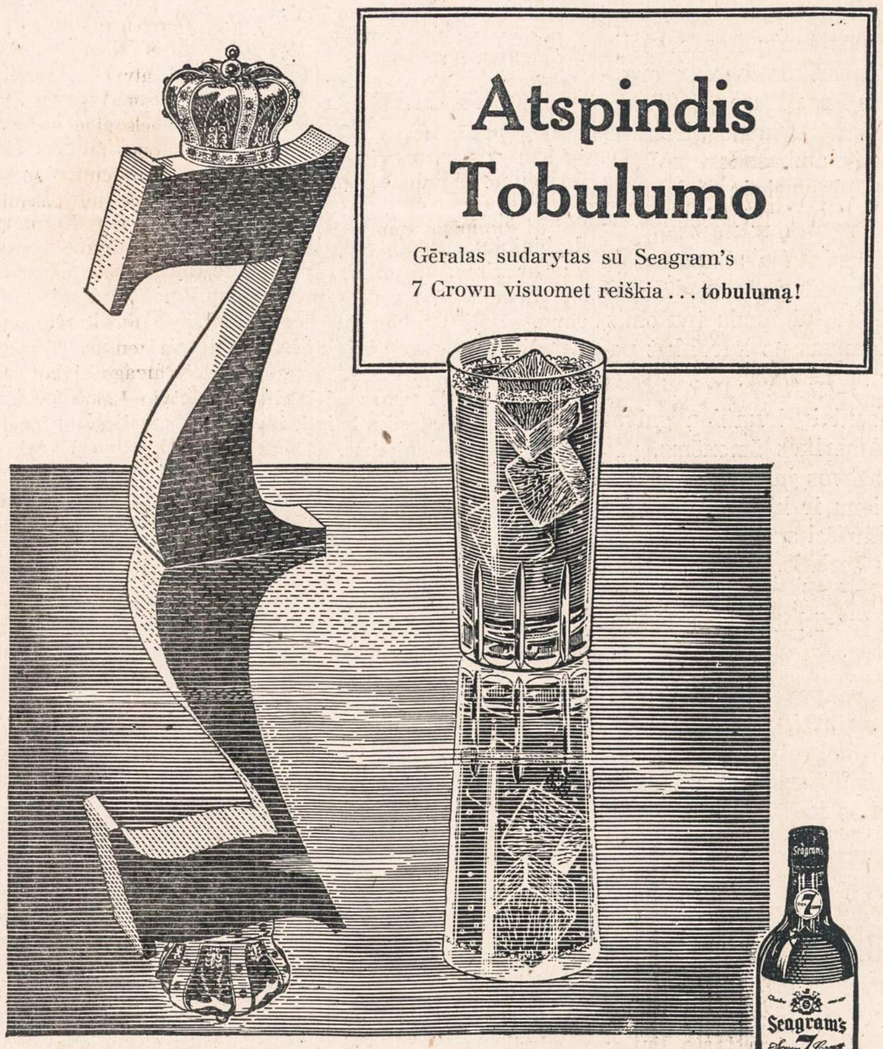
Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu
Turtas $28,000,000. Atsargos fondas $2,600,000.
Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoj.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings
4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.
JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

Atspindis Tobulumo
Gėralas sudarytas su Seagram's
7 Crown visuomet reiškia . . . **tobulumą!**

Sakyk Seagram's ir buk UŽTIKRINTAS
Seagram's 7 Crown. Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits. Seagram-Distillers Corp., N. Y.

BARGENAI
1947 Buick Super - $975
1940 Buick Super - $260
MILDA BUICK SALES
Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys
907 West 35th Street
LAfayette 3-2022

"NAUJIENOS" SPAUSDINA KNYGAS, PLAKATUS IR ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Bolševizmo Pavergtųjų Tautų Balsas

Prieš kelias dienas Philadelphijos Nepriklausomybės Salėje (Independence Hall) tremtiniai iš bolševikų pavergtos Rytinės ir Centralinės Europos priėmė ir pasirašė bendrą Išsilaisvinimo Tikslų ir Principų Pareiškimą. Tarp dešimties bolševizmo slėgiamų tautų atstovų šitoje įspūdingoje demonstracijoje dalyvavo ir lietuviai su latviais ir estais.

Tai pirmas toks, po Antrojo Pasaulinio karo, įvairių tautybių solidarumo parodymas Jungtinėse Valstybėse.

Visų Maskvos imperializmo kankinamų Europoje tautų vadai, gyveną tremtyje, prabilo į pasaulį vienu balsu — lenkai, čekai, vengrai, baltiečiai, rumunai, bulgarai ir albanai. Jų tėvynės turi 120 milijonų gyventojų, ir nėra abejonės, kad Philadelphijoje susirinkę asmenys išreiškė milžiniškos tų žmonių daugumos troškimus.

Reikšmingas dalykas, kad po bendrąja Išsilaisvinimo Deklaracija padėjo savo parašą ir buv. revoliucinės Rusijos premjeras Aleksandras Kerenskis, parodydamas tuo savo pritarimą Maskvos pavergtų tautų išsilaisvinimo siekimui. Jisai pasakė, kad juk "ir rusai yra pavergti".

Amerikiečių Užuojauta

Centralinės ir Rytinės Europos tautų konferenciją Philadelphijoje sušaukė žymių Amerikos žmonių organizacija, "National Committee for Free Europe" (Tautinis Komitetas Laisvai Europai Įkurti), kurio pirmininkas yra Joseph C. Grew, buv. JAV ambasadorius Japonijoje, o narių tarpe yra ištisa eilė buvusiųjų diplomatų, profesorių ir rašytojų; yra taip pat ir gen. Eisenhower.

Šita įtakingų amerikonų organizacija simpatizuoja bolševikų pavergtoms tautoms ir remia jų kovą dėl išsilaisvinimo. Pradžioje ji rūpinosi tiktai tomis tautomis, kurios atsidūrė už Geležinės Uždangos po karo, bet paskutiniu laiku ji ištiesė ranką ir baltiečiams.

Svarbus klausimas, kuris seniai kvaršina galvas Amerikos valdžios vadams ir Amerikos žmonėms, yra tas: ar europiečiai, nusikratę Maskvos jungu, mokės gyventi taikoje, nesipešdami dėl sienų ir kitų dalykų? Po Pirmojo Pasaulinio Karo rusai mušėsi su lenkais, lenkai su lietuviais ir čekais, italai su serbais. Amerika nori, kad tautos, kurios šiandien yra bolševizmo pajungtos, iš anksto susitartų nevartoti viena prieš kitą jėgos, kai jos atgaus laisvę.

Philadelphijoje priimta bendra pavergtų tautų deklaracija liudija, kad jos gali susitarti, jeigu jos vadovausis žmoniškumo, laisvės ir demokratybės principais. Todėl tas jų pasisakymas dar labiau sustiprins šios šalies simpatijas Europos išlaisvinimo idėjai.

Lietuvių Laimėjimas

Lietuviams, kurių atstovai dalyvavo Philadelphijos susirinkime, šis pasirodymas reiškia didelį moralinį laimėjimą. Lietuvos reikalas tapo susietas su devynių kitų Europos tautų išlaisvinimu.

Seniau būdavo daromas skirtumas tarp tautų, kurios dar formaliai yra laikomos nepriklausomomis, nors jas valdo Kremliaus satrapai, ir tautų, kurios yra įjungtos į Sovietų Sąjungą. Todėl ir National Committee for Free Europe iki šiol ignoravo Pabaltijo valstybes. Bet Philadelphijos deklaracijoje tas skirtumas išnyko.

Išlaisvinant Europą, turės būti išlaisvinta ir Lietuva. Ir šitam nusistatymui pareiškė savo pritarimą dargi liberalinės Rusijos atstovas, kuris ilgą laiką, Amerikoje gyvendamas, agitavo už "nedalomos Rusijos" idėją.

Bolševizmas amžinai Europos nekankins. Jam teks nešdintis iš visų svetimų žemių, taigi ir iš Lietuvos.

APŽVALGA

MANIEVRŲ KARAS

Gen. MacArthur vėl aplankė frontą Korėjoje ir, parskridęs atgal į Tokyo, pasakė spaudos atstovams, kad jo vadovaujamos Jungtinių Tautų jėgos Korėjoje veda "manievrų karą", besistengdamos padaryti kiek galint daugiau nuostolių priešui. Joms nesvarbu esą užimti ir laikyti tą arba kitą sklypą teritorijos — kad tik būtų užmušta daugiau kareivių.

Eiti ar ne per 38-ją Paralelę, priklausysią nuo tarptautinio sprendimo.

Kalbėdamas tuo pačiu klausimu, Korėjos Respublikos parlamento vicepirmininkas Chang Taik pasakė:

> "Tarp mūs, korėjiečių, 38-ios Paralelės klausimo niekad nebuvo ir niekad nebus. Ją dirbtinu būdu sudarė karinis susitarimas tarp Jungtinių Valstybių ir Rusijos be mūsų sutikimo."

UOSTŲ DARBININKŲ STREIKAI

Anglijoje paskutinėmis dienomis streikavo daug uostų darbininkų, sustabdydami laivų krovimą. Streikas buvo "neoficialus", be unijos pritarimo. Unijos vadovybė liepė streikininkams grįžti į darbą, bet jie neklausė. Pagaliau patys darbininkai savo susirinkimuose nutarė streiką baigti, ir jisai yra likviduojamas.

Tą streiką sukurstė komunistai ir jų simpatizatoriai, norėdami pakenkti valdžiai. Tarp uostų darbininkų jie dar turi gana daug įtakos.

Kaip tokie streikai įvyksta, papasakojo buvęs Kanados jūrininkų vadas ir komunistų šulas Gerry McManus. Britų Transporto Darbininkų organe jisai rašo apie uostų darbininkų streiką Britanijoje 1949 m.

Pirma išėjo į streiką Kanados jūrininkai laivuose, kurie atplaukė į Britanijos uostus. Paskui sustreikavo Britanijos uostų darbininkai, paremdami kanadiečius. Pastarieji buvo metę darbą, *"slaptai prašomi Britanijos komunistų partijos,* kad būtų sudaryta dirbtinė streiko priežastis uostų darbininkams Londone".

Vadinasi, tikro pagrindo streikui darbininkai neturėjo. Bet Britanijos komunistų partija *slaptai sukurstė* Kanados jūrininkus, kuriems vadovavo komunistai; o po to buvo įtraukti į streiką britai.

Anglijos valdžia tada buvo priversta siųsti kariuomenę į uostus, kad ji iškrautų iš laivų maistą, atvežtą į Londoną, nes antraip Londonui būtų tekę badauti.

Iš McManuso aprašymo matome, kaip komunistai *konspiruoja* ne tik prieš valdžią, bet ir prieš darbininkus ir jų unijas. Gryna veidmainybė, kada jie giriasi kovoją "už darbininkų reikalus".

PARTIZANŲ KOVA UKRAINOJE

Į Jungtines Valstybes atvyko Ukrainos pogrindžio veikėjas Mykola Lebed ir papasakojo Yale Universiteto (New Haven, Conn.) politinei sąjungai apie atkaklią Ukrainos partizanų kovą prieš rusus.

Šita kova tęsėsi jau septynerius metus — nuo to laiko, kai Sovietų armija sugrįžo iš rytų ir vėl okupavo Ukrainą. Per tuos septynerius metus, sako Lebed, Ukrainos partizanai laimėjo tūkstančius stambių mūšių su rusais.

Sovietų armija ir žvalgyba vartoja nežmoniškiausias priemones tautiniam ukrainiečių sąjūdžiui nuslopinti: *nuodus, ligų bakterijas, masinius sušaudymus ir masines deportacijas į Sibirą.*

Vakarai iki šiol kreipė nepakankamai dėmesio į Ukrainos pasipriešinimą bolševizmui, nors Ukraina yra didelis ir turtingas kraštas, turįs per 40 milijonų gyventojų ir užauginąs daugiau duonos, kaip bet kuri kita Sov. Sąjungos dalis.

STALINAS PASVEIKINO MAO

Antradienį Stalinas pasveikino Kinijos komunistų vadą Mao Tze-tung ir šis pasveikino savo bosą Kremliuje. Abudu džiaugėsi, sukakus vieniems metams po pasirašymo draugingumo sutarties tarp Maskvos ir Peipingo. Stalinas savo telegramoje pasakė:

> "Aš tvirtai tikiu, kad mūsų sutartis bus visada naudinga draugingumui tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos ir taikos sustiprinimui visame pasaulyje."

O keliems mėnesiams praėjus po tos sutarties pasirašymo komunistai pradėjo agresijos karą Korėjoje, kuriame dabar atvirai dalyvauja jau ir "draugo" Mao armijos. Šitaip jie "sustiprino" taiką!

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Po prisaikdinimo prezidento Trumano paskirtos iš devynių asmenų Vidaus saugumo ir piliečio teisių komisijos. Sudėję priesaiką, komisijos nariai kalbasi tarpusavy. Admirolas Chester Nimitz (kairėje), komisijos pirmininkas, ir vyriausias J. V. distrikto teismo teisėjas Bolitha Laws, kuris atliko priesaikos ceremoniją.

A. STRAZDAS.

PIRMOJI NAKTIS

(Tęsinys)

Kitu atveju aš būčiau nekreipęs į tai jokio dėmesio, nes, kaip minėjau, mes buvome prie tų kasdieninių vizitų pripratę ir jie mūsų nebaimino. Bet tą vakarą manyje užvirė kraujas. Tai buvo paskutinė viltis. Tai buvo alyva į išdegusios fantazijos židinį, kuris staiga suliepsnojo kaitria, iki išsisėmimo kankinančia ugnimi. Aš žinojau, kad tai beprasmiška ir kad apsukęs ratą lėktuvas kaip ir kasdien, nuskris savais keliais, bet man norėjosi kartoti, kad pats likimas ir siunčia mumis ir kad jis neša laisvę ir išsigelbėjimą. Tatai buvo tikra, kaip prieš vakarienę, kaip ir tai, kad aš nebegyvensiu. Ir tai buvo paskutinė mano viltis. Ir tai buvo paskutinė mano viltis. Ir tai buvo paskutinė mano viltis.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

TAISYMAI

Ir šį kartą duodame pluoštą nevykusių, netaisyklingų posakių ar formų, kurias čia pat ir atitaisome.

1. Prez. Trumanas paprašė kongresą paskirti pinigus nupirkti *vieną milijoną* tonų duoninių javų Indijai sušelpti. Turėtų būti: Prez. Trumanas paprašė k. paskirti pinigus nupirkti *vienam milijonui* tonų d. j. Indijai sušelpti.

2. Gražus buvo ir *giliu patriotizmu persunktas* vaizdelis: "Laisvoji Lietuva". T. b.: Gražus buvo ir *gilaus patriotizmo prisisunkęs* vaizdelis "Laisvoji Lietuva".

3. *Collegos* teisininkai. T. b.: *Kolegos* teisininkai.

4. Po to *sekė* koncerto *meniškoji* dalis. T. b.: Po to *ėjo* koncerto *meninė* dalis.

5. Ruošia didžiulį buvusių *DP's* ir senųjų *Lietuvių Amerikiečių subuvimą,* su diplomų įteikimu geradariams sudariusiems atvykti dokumentus. T. b.: Ruošia . . . *DP (tremtinių)* ir senųjų *lietuvių amerikiečių pobūvį* su diplomų įteikimu geradariams, sudariusiems . . .

6. Ruošia metinę vakarienę, per kurią bus *išpildyta* ir graži programa. T. b.: Ruošia m. vakarienę, per kurią (kurios metu) bus *atlikta* ir graži programa.

7. Buvo šaltas vakaras ir *dėlto* paliko veikiantį automobilio motorą. T. b.: Buvo šaltas vakaras, ir *dėl to* paliko . . .

8. Reikalauja pasitarti *pirma negu* siųs kariuomenę. T. b.: Reikalauja pasitarti *prieš* siunčiant kariuomenę.

9. Kiekvienais metais vasario 16 dieną *apvaikščiojame* Lietuvos Nepriklausomybės šventę. T. b.: Kiekvienais metais . . . *švenčiame* . . .

10. Jaučiame artėjant *didžiąjai* ir *lemtingąjai valandai.* T. b.: Jaučiame artėjant *didžiąją* ir *lemtingąją valandą.*

11. Norėčiau gauti knygą apie Lietuvą *anglų kalboje.* T. b.: Norėčiau gauti knygą . . . *anglų kalba.*

12. *Baltijos* valstybėse, o vėliau ir Lenkijoje yra skubiu keliu pravesta kaimiečių *kolektivizacija.* T. b.: *Pabaltijo* valstybėse . . . yra . . . kaimiečių *kolektyvizacija (sukolektyvinimas).*

13. *Nekurie amerikoniški* lėktuvai buvo pašauti priešlėktuvinės artilerijos. T. b.: *Kai kurie amerikiečių (amerikietiniai, amerikiniai)* lėktuvai . . .

14. *Pietkorėjiečių* ir amerikiečių daliniai prasimušė iš apsupimo. T. b.: *Pietų (pietinių) korėjiečių* ir a. daliniai . . .

15. Vyriausybė nubraukė *kainų lubas* cukrui. T. b.: Vyriausybė panaikino (nubraukė) *kainų suvaržymą* cukrui. — *Kainų lubos* yra pažodinis vertimas iš angl. *price ceiling.*

16. Išrinkta sekretore Ona *Wainauskas.* T. b.: Išrinkta sekretore Ona *Vainauskaitė* (ar Vainauskienė). — Vyriškas moterų pavardes tedera vartoti nebent angliškame ar kitų kalbų tekste, kur moteriškoji pavardė galūne nesiskiria nuo vyriškosios. Be to, koks tikslas lietuviui rašyti *W* vietoj *V*?

A. KELMUTIS

KAS DARĖSI LIETUVOJE PRIEŠ 33 METUS

(ŽIUPSNELIS ATSIMINIMŲ)

1.

Kai Vilniuje Lietuvos Taryba 1918 m. vasario 16 dieną paskelbė Lietuvos nepriklausomybės aktą, tada visų susipratusių lietuvių širdys pajuto, jog bendras visų pasiryžimas atstatyti Lietuvos suvereninę valstybę yra žymiai padidėjęs. Man pačiam, kaip ir daugeliui kitų lietuvių, teko tuo metu bastytis pirmojo didžiojo karo ištremtam po svetimas, taip sakant, pastoges, būtent — Rusijos gilumoję. Nežinau, kokiu būdu, ar kokiais keliais, 1918 m. balandžio mėnesį, pateko į Voronežą, kur tuo metu nemaža lietuvių buvo susitelkę, vienas iš Vilniaus "Lietuvos Aido" numeris, kuriame buvo tas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas išspausdintas. Ir tas laikraščio numeris, eidamas iš rankų į rankas, buvo padaręs nepaprasto įspūdžio. Kiekvienas susipratęs lietuvis pajuto savyje kylantį pasiryžimą visomis išgalėmis kovoti dėl paskelbtos Lietuvos nepriklausomybės tolimesnio stiprinimo. Tenka dar čia pasakyti, kad tas "Lietuvos Aido" numeris su tuo nepriklausomybės aktu, kaip vėliau teko sužinoti, buvo Vokiečių valdžios konfiskuotas, bet, matyt, tam tikras kiekis tų numerių buvo slaptai kam reikia išsiuntinėtas.

2.

Tuo metu Rusijoj beįsigalinti bolševikų valdžia buvo jau padariusi su Vokietija karo paliaubas, arba separatinę taiką. Tas "Lietuvos Aido" numeris, kuriame taip pat buvo šiokių tokių žinių iš Lietuvos gyvenimo, sužadino daugelyje lietuvių norą ko greičiausiai grįžti į savo tėvynę. Nors buvo tada kalbama, kad būsią sudaryti lietuvių pabėgėlių ešelonai, kurie anksčiau ar vėliau būsią geležinkeliu nugabenti į Lietuvą, bet manyje, kaip ir kitiems pavieniams asmenims, kilo noras į nieką neatsižvelgiant tuojau vykti į Lietuvą. Tad įtikinęs kitus du draugus, gegužės 1 dieną (1918), kada Voroneže bolševikų valdžios įvairių pareigūnų akys daugiau buvo nukreiptos į tos dienos manifestacijų tvarkymą, iškeliavome traukiniu pro Maskvą ir Smolenską Lietuvos linkui, ir laimingai atvykome į Polocką, kur jau buvo vokiečių valdžia. Juo arčiau kelionėje buvo jaučiama Lietuva, juo didesnis noras kildavo greičiau pamatyti tą mūsų mylimą tėvynę. Polocke (Gudų mieste) teko išbūti kelias dienas, nes pagal nustatytas taisykles turėjome atlikti tam tikrą karantiną. To karantino, iš tikrųjų, nereikėjo atlikti, nes užteko tam tikram vokiečių pareigūnui duoti mažą kyšį, kad paruoštų visus reikalingus dokumentus apie karantino atlikimą. Taigi laimingai atvykau į Vilnių, kur tada buvo Lietuvos Taryba ir kitos svarbesniosios lietuvių institucijos.

3.

Atvykęs tada į Vilnių pamačiau, kad Lietuvos gyvenimo vaizdas buvo kiek kitokis, negu įsivaizdavau tada bebūdamas dar Rusijoje. Ir iš "Lietuvos Aido" negalima buvo tada spręsti, kad visas Lietuvos vidaus ygvenimas buvo šiurkščiai tvarkomas karinės vokiečių valdžios, o laikraščiai buvo smarkiai cenzūruojami. Aš gavau tada iš vokiečių valdžios Vilniuje laikinį pasą ir buvau įpareigotas kas mėnesis asmeniškai pasirodyti policijoje. Jei reikėdavo kam kur toliau nuvažiuoti, kitaip sakant — į kitą apskritį, reikėdavo iš vokiečių gauti tam tikrą leidimą. Norėjau ir aš pats gauti leidimą nuvykti kelioms dienoms į Marijampolės apskritį, bet to leidimo negavau. Bet tų pat metų spalio mėn. pabaigoj gavau iš vokiečių policijos pranešimą, kad visiškai išsikraustyčiau iš Vilniaus į Marijampolės apskritį, kitaip sakant — į savo tėviškę. Laimė, kad greitai įvyko Vokietijoj perversmas ir kaizeris buvo nuverstas nuo sosto, tad visas gyvenimo tvarkymas pasikeitė, ir kelionių suvaržymai Lietuvoje pranyko.

4.

Pačiame Vilniuje, kai aš atvykau, daugelis žmonių gana skurdžiai gyveno, nes neturėjo pakankamai lėšų maistui įsigyti. Važinėjimo trukdymai į kitas apskritis tas visas nelaimes didino. Kai nuvykdavau pasižiūrėti į Lietuvos Tarybą, tad ten pamatydavau, kad ji gaudavo labai daug prašymų, kad įvairiems žmonėms iškovotų vokiečių valdžioje kokių nors lengvatų rekvizicijas mokant ir t.t. Kartais Lietuvos Tarybos nariams pasisekdavo užtarti tuos nuskriaustuosius žmones, bet bendrai būdavo labai sunku visa tai padaryti. Taigi, nors Lietuvos nepriklausomybė buvo paskelbta, bet pirmaisiais mėnesiais faktiškai viską valdė okupantai vokiečiai, kurie daugelyje atžvilgių elgėsi lygiai taip, tarytum jau tada jie būtų buvę vadinamieji hitlerininkai, tik su tuo skirtumu, kad tada jie nežudydavo žydų. Švietimo atžvilgiu atrodė tada, kad lietuviai eina gana smarkiais žingsniais. Man pačiam, tik ką atvykus iš tremties į Vilnių, teko pradėti dirbti Mokslo Draugijos knygų leidimo komisijoj, kurį jau turėjo paruošusi ištisą eilę įvairių lietuviškų knygų, daugiausia įvairioms mokykloms vadovėlių, kurių buvo gana didelis pareikalavimas. Išleidžiamus lietuviškus vadovėlius vokiečiai taip pat cenzūruodavo, bet ne taip smarkiai kaip laikraščius. Laikraščiams būdavo gana griežta cenzūra: juos pirma išversdavo į vokiečių kalbą, o paskui cenzūruodavo patikimi vokiečiai. "Lietuvos Aidas", pavyzdžiui, kai būdavo iščenzūruotas, tad jo vokiškas vertimas, drauge su cenzūros nepraleistais straipsniais, būdavo išleidžiamas spausdintas visai skyrium ir buvo vadinamas "Litauisches Eche", kurio keliolika egzempliorių išsiųsdavo į Berlyną centralinei valdžiai. Bet to, "Litauisches Echo" lietuviams nerodydavo ir neduodavo. Aš vis dėlto buvau įsigijęs visą "Litauisches Echo" komplektą, nes turėjau šiokių tokių pažinčių toj vokiečių cenzūros įstaigoj. Mat, ir aš pats dar dirbau prie "Lietuvos Aido" ir anksti rytais eidavau į spaustuvę sutvarkyti laikraščiui paskutines žinias, tad dažnai turėdavau susidurti su ta cenzūros įstaiga. Kadangi tada naktimis draudžiama buvo gatvėmis vaikščioti, tad aš, turėdamas reikalą su spaustuve, buvau aprūpintas tam tikru leidimu vaikščioti naktimis.

5.

Kadangi tuo metu Vilniuje su maistu nebuvo lengva, tad valgyklose teikiamas valgis būdavo gana liesokas ir ištisomis savaitėmis beveik vis tas pats. Atsimenu, vienoje lietuvių valgykloje buvo stengiamasi duoti kiek geresnis maistas. Šioje valgykloje visada buvo matyti valgant mūsų žinomas tautos didvyris Dr. J. Basanavičius, kuris visada atsisėsdavo gale ilgojo stalo. Valgyklos šeimininkės buvo pasirūpinusios patiekti jam kiek riebiau ir geriau sutaisytą valgį, kuris paviršutiniškai žiūrint atrodydavo toks pat, kaip ir kitiems teikiamas. Bet visa tai buvo daroma, taip sakant, slaptai, nes kitaip Dr. J. Basanavičius būtų nesutikęs tokius skirtinus valgius priimti. Tačiau visi tada tokiam garbingam mūsų tautos žmogui, ėjusiam tada 67 metus, geidė, kad jo gyvenimo dienos būtų ko lengviausios. Į galą 1918 metų, kada Vokietijoje įvyko valdžioje perversmas, daug kas vidaus gyvenime pakitėjo ir maisto reikalai pagerėjo. Šituo laiku ir lietuviai labiau pajuto, kad krašto valdymą jie gali imti į savo rankas. Tad kilo reikalas ir savo lietuvišką kariuomenę organizuoti. Nors tam kariuomenės organizavimui nebuvo nei reikiamų lėšų nei kitų reikmenų, bet žmonėse jau buvo įsitvirtinęs pasiryžimas turėti savo nepriklausomybę ir ją ginti nuo bet kokių priešų. Ir kada teko ruoštis gynimuisi nuo besiartinančių rusų bolševikų, tad lietuvių tarpe nekildavo toks klausimas, kaip kad dabar tenka girdėti Amerikoje, būtent: kad dar nėra prisiruošta priešas nugalėti. Bematant susiorganizavusi jaunoji Lietuvos kariuomenė mokėjo kaip reikiant apginti Lietuvos nepriklausomybę. Vėliau teko visiems gerai įsitikinti, kad tik savo laisvoje valstybėje galima pasiekti geriausių rezultatų visose žmogaus gyvenimo srityse.

6.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo pirmųjų metų sukaktį man teko matyti Vilniuje 1919 m. vasario 16 d. Bet tuo metu (nuo sausio ligi balandžio) Vilnių kaip tik buvo užėmę rusų bolševikai, kurie tada vis dėlto taip biauriai nesielgė su žmonėmis kaip kad dabar. Šią sukaktį ten vis dėlto teko minėti slaptai. Ir šį minėjimą buvo suorganizavęs mūsų rašytojas kun. Juozas Tumas-Vaižgantas, kuris tame minėjime pasakė karštą patriotinę kalbą ir visi sugiedojo Tautos himną. Nors tai buvo kuklus minėjimas, bet labai reikšmingas. Minėjimui baigiantis bolševikų agentai pajuto, kad kažkas nelegalaus tame name susirinko, bet mes visi, gana didelis lietuvių būrys, pro užpakalines namo duris išėjome į kiemą ir gražiai išsiskirstėme, niekas niekur nepakliuvęs.

Dabar Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto minėjimai turėtų sustiprinti mumyse viltį geresnei ateičiai ir sutvirtinti mumyse nepalaužiamą pasiryžimą visada ginti Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę.

Generolas MacArthur atskrido į Kimpo aerodromą Korėjoje. Iš ten jis nuvyko į karo frontą.

"Dainavos" ansamblis išvyksta į Kanadą

Š. m. vasario mėn. 16 d. vakare "Dainavos" ansamblis su dirigentu muz. Stp. Sodeika išvyksta į Torontą, Kanadon. Čia ansamblis yra pakviestas dalyvauti Toronto apylinkių lietuvių ruošiamam Lietuvos Nepriklausomybės minėjime.

Minėjimas įvyks šį šeštadienį, vasario 17 d., vakare. Kanadiečiai turės gerą progą pamatyti "Dainavos" ansamblį ir išgirsti jų dainas ir kanklių muziką per įvykstantį koncertą.

Sekmadienį, vasario mėn. 18 d., 3 val. p. p. "Dainavos" ansamblis turės religinį koncertą Toronto katedroje.

Kartu su "Dainavos" ansambliu vyksta muz. prof. Vladas Jakubėnas, operos solistas Algirdas Brazys, solistė Stasė Klimaitė ir kanklininkas Henrikas Raštikis.

Teko girdėti, kad su "Dainavos" ansambliu vyksta nemažas būrys čikagiečių su kai kuriais dramos aktoriais.

Kaukas Laukesa

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

SPORTAS

★

Antra grandiečių pergalė

Sausio mėn. 31 d. Chicagos "Grandies" krepšininkai, žaisdami McKinley parko pirmenybėse, pelnė antrąją šio sezono pergalę, įveikadmi amerikiečių "Libby's" penketuką 61:21. Pirmąjį laimėjimą grandiečiai buvo pasiekę prieš ateitininkų "Ateitį".

Per paskutinįjį susitikimą "Grandžiai" taškus pelnė: Ugenskis - 13, Bliūdžius - 13, Radys - 11, Dirvenskis - 10, Kalvaitis - 7, Puodžiūnas - 4, Kikilas - 2 ir Zubkus - 1.

"Taurą" ir toliau lydi nesekmė

Vasario m. 6 d. Cicero "Taurąs" tolimesnėse pirmenybių rungtynėse Clyde parko "National" lygoje vėl buvo priverstas pasiduoti varžybose pirmaujančiam penketukui — Cicero A. C. 37:41. Tai buvo šeštasis tauriečių pralaimėjimas šį sezoną, kurį jie jau turi ir 2 pergales.

Stalo teniso rungtynės

Ateinantį šeštadienį, vasario mėn. 17 d., 6 val. vak. Šv. Antano parap. mokyklos sporto salėje (II aukštas), 1500 So. 49 Ct., Ciceroje, įvyks revanšinės stalo teniso rungtynės tarp Cicero Lietuvių Sporto Klubo "Tauro" ir Chicagos ateitininkų sporto Klubo "Ateitis".

Šių tarpklubinių varžybų žaidėjų eilėse matysime bemaž visus geriausius Chicagos lietuvių stalo tenisininkus, k. antai: J. Šoliūną, A. Avižienį, E. Ignatavičių, J. Vaičiūną ir kt.

Įėjimas į rungtynes — nemokamas.

Edv. Š.

'Naujienos' Pildo 'Income Tax' Blankas

Naujienų ofisas padeda išpildyti pajamų mokesčių blankas. "Income Tax" reikalu galite kreiptis nuo 9:30 valandos ryto iki 5 valandos vakaro; šeštadienį iki 12-tos.

1739 S. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

NAUJIENOS

-PIRMAS IR GERIAUSIAS DIENRAŠTIS

NAUJIENOS yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, nes jas redaguoja patyrę ir savo darbą gerai moką laikraštininkai, o jose bendradarbiauja visi įtakingesnieji lietuvių visuomenės veikėjai.

Kiekvieną rytą, o didesnėse lietuvių kolonijose ir vėlų vakarą čikagiečiai laukia NAUJIENŲ, nes žino, kad jose ras svarbių ir įdomių žinių. Chicagos laikraščių "stenduose" NAUJIENŲ parduodama šešis kartus daugiau, negu kitų lietuviškų dienraščių.

NAUJIENOS yra laukiamos ir mėgiamos, nes per 38 metus jos rūpinosi ir šiandien rūpinasi Amerikos lietuvių ir visos lietuvių tautos gerove. Gyvybiniai lietuvių tautos reikalai NAUJIENŲ visuomet buvo statomi pirmon vieton, o grupių, asmenų ir privatūs reikalai visuomet būdavo nustumiami paskutinėn vieton.

NAUJIENOS niekam nepataikauja, žinių nevynioja į "bovelną" ir nėra surištos jokiais pasižadėjimais, duotais bet kurios spalvos tarptautinėms organizacijoms. NAUJIENOS rašo teisybę, nors kartais ji kai kam karti.

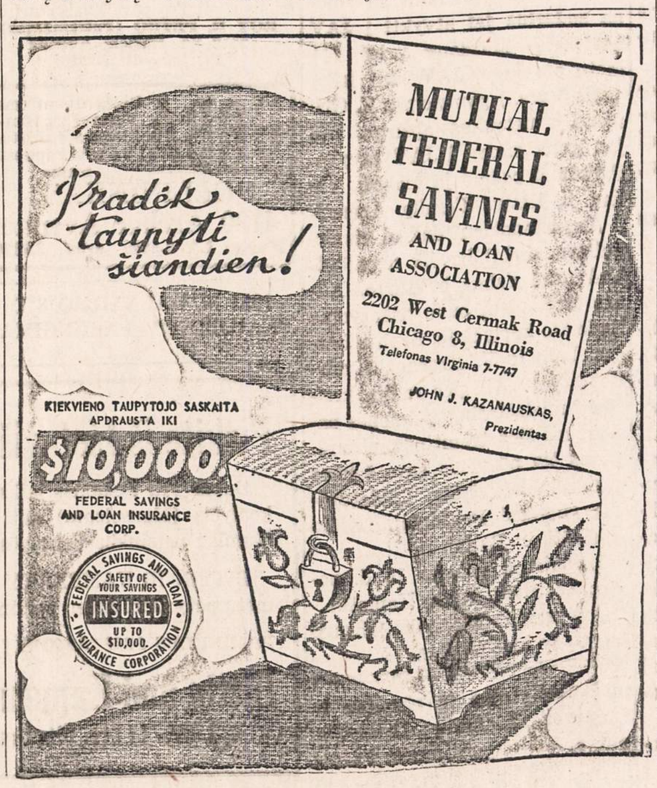
NAUJIENOSE yra "Skaitytojų balsų" ir "Kritikos bei polemikos" skyriai, kuriuose skaitytojai gali pasisakyti įvairiausiais klausimais. NAUJIENOSE pareiškia savo nuomonę ir tie žmonės, kurių įsitikinimai skiriasi nuo bendros liberalinės ir demokratinės NAUJIENŲ politikos.

—Be NAUJIENŲ šiandien negalima apsieiti, jei nori būti informuotas apie lietuvių tautos kovas ir reikšmingesnius pasaulio įvykius,—pasakoja visuomenės reikalais besidomį lietuviai.

NAUJIENŲ prenumerata yra ketvirtame šio laikraščio puslapyje. Jei norite dienraštį užsisakyti, tai rašykite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street Chicago 8, Illinois

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Moterys mini nepriklausomybės šventę

Šį penktadienį, vasario 16 d., Sophie Barcus radijo (WJES) programoje 8:45 - 9:30 val. rytą bus minima Lietuvos nepriklausomybės šventė. Dalyvauja J. Daužvardienė ir N. Gugienė.

Paskutinis S. Daukanto Draugijos susirinkimas

Vasario 11 d. Lietuvių Auditorijoje įvyko S. Daukanto draugijos paskutinis susirinkimas. S. Daukanto draugijos valdybą sudarė šie lietuviai: pirm. Vincas Krikščiūnas, vicepirm. Julijonas Racevičius, kasininkas Petras Juozapavičius, sekretorius Adolfas Kaulakis.

S. Daukanto Draugija su 180 narių prisideda prie Teisybės Mylėtojų Draugijos. Į Teisybės Mylėtojų Draugijos kasą S. Daukanto Draugija įneša $8,500. Susirinkimai bus daromi Teisybės Mylėtojų Draugijos vardu kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį pirmą val. po pietų Lietuvių Auditorijoje.

Pašalpinė S. Daukanto Draugiją buvo pagarsėjusi ne tik Chicagoje, dirbdama lietuviškąjį darbą, bet ir kitose Amerikos vietose. Draugija gyvavo 57 metus.

Linkime sėkmės ir toliau dirbti lietuviškąjį darbą Teisybės Mylėtojų eilėse. S. D.

Iš Suvalkiečių Draugijos choro gyvenimo

Šių metų vasario mėn. 5 d. buvo išrinkta nauja choro valdyba: pirmininkas Jonas Ažukas sekretorius - Ona Wainauskas, knygininkė - M. Endziulienė.

Š. m. vasario 4 d. Suvalkiečių Dr-jos choras atliko Uteninkių Klubo pasilinksminime programą, suvaidino veikalėlį "Vestuvinę iškilmę".

Be to, choro nariai turėjo linksmą pobūvį. Mat, du mūsų choro nariai: Jonas Degutis su Luiza Tamas sukūrė šeimyninį gyvenimą. Daug laimės jiems!

Klubo nariai nepamiršta ir labdaros: paaukojo $22.5 neturtingai lietuvių tremtinių šeimai, atvykstančiai iš Vokietijos į Ameriką.

Vienos choristės, Ive Benat, mirė vyras. Choro nariai nupirko gražų vainiką ir reiškia jai liūdesio dieną gilią užuojautą.

Visi choro nariai prašomi vasario 16 d. 7:30 val. susirinkti dainų repeticijai. O. W.

Slotkuvienė susilaužė ranką

Bridgeportas. — Vasario 7 d. ponia Uršulė Slotkuvienė, 901 W. 35th, eidama Halsted gatve, ant ledo paslydo ir virsdama sulaužė dviejose vietose dešinę ranką. Ligonė yra namie.

Senas Petras

"NAUJIENAS" skaito visų srovių žmonės: darbininkai, biznieriai, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

Algis J. Jurgėla

Chicagos Universiteto stipendininkas

Elenos Čepinskaitės-Jurgėlienės ir LAIC direktoriaus adv. Kosto Jurgėlos sūnus Algimantas yra gimęs 1933 m. gegužės 29 d. Brooklyn, N. Y. Šių metų sausio 30 d. jis baigė pirmuoju (iš 286 moksleivių) Jamaica High School, Jamaica, N. Y.

Jo aštuonių semestrų mokslo vidurkis buvo įvertintas 94.8%, ir tuo būdu jis buvo parinktas pasakyti pagrindinę (Valodictorian) kalbą mokslo baigimo iškilmėse. Lankydamas Jamaica H. S., Algis buvo garbės draugijos "Arista" iždininku, grojo mokyklos orkestre ir dūdų orkestre (bassoon solistas), tvarkdarių organizacijos "policijos komisionieriaus padėjėju", ir priklausė eilei organizacijų (ispanų, lotynų kalbų draugijoms ir t. t.). Be to, jis buvo mokyklos leidinių — Hilltopper, Yearbook, Rambler, Sciograph — redakcinės kolegijos nariu.

Gabus jaunuolis "nusinešė" net šešias dovanas, be "Valedictorian" titulo. Jis laimėjo "Long Island Daily Press" dienraščio medalį aukščiausio laipsnio mokiniui, Phi Beta Kappa alumnų knygą "jaunuoliui, kuris pavyzdingiausiai vaizduoja Phi Beta Kappa standartus ir idealus", Mokytojų ir Tėvų Draugijos $5 prizą, Anglų Kalbos Draugijos $5 dovaną "general excellence for 4 years" pirmūnui, Amerikos Legijono Medalių ir liudijimą gabiausiam istorijos ir ekonomikos mokiniui, ir aštuonių semestrų "scholarship certificate".

Sulaukęs kelių universitetų stipendijos pasiūlymų, Algis pasirinko University of Chicago. Nuo vasario 1 d. jis jau gyvena Chicagoje.

Karsokai atostogauja Kalifornijoje

Ponai Albertas ir Sophia Karsokai ir duktė Lora (8 metų amžiaus), 2119 So. Halsted St. tavernos savininkai, vasario 3 d. apleido Chicagą ir išvyko atostogų į Los Angeles, Calif., pas dėdę p. Karsoką. Mano pabūti Californijoje porą savaičių ar daugiau, apvažinėti daugiau miestų ir miestelių, pasikaityti karštuose saulės spinduliuose, išsimaudyti šiltame jūros vandenyje. Gerai pailsėję, vėl grįš į Chicagą. Važiuoja nuosavu automobiliu.

Al. Karsokų dėdė pp. Karsokai yra čikagiečiai, daugelį metų gyvenę šiaurinėje Chicagoj ir laikę taverną prie Grand Av., nepertoli nuo Ashland Ave.

Senas Petras

K. Yakus atostogauja Floridoje

Roselandas. — Kajetonas Jakus - Jakimavičius, 10302 So. Michigan Ave., kuris laiko rūbų valymo ir taisymo įmonę, atostogauja Miami (Florida). Žada aplankyti ir daugiau miestų ir miestelių. Išsikaitinęs saulės spinduliuose, išsimaudęs šiltame jūros vandenyje, gerai pailsėjęs vėl grįš į Chicagą prižiūrėti savo siuvyklos biznio. Jeigu drg. K. Jakus surastų Miami ar kitame mieste Floridoje tinkamą siuvyklos biznį, tai gal ir persikeltų gyventi į saulėtąją Floridą.

K. Jakus yra senas "Naujienų" skaitytojas ir rėmėjas ir Chicagos Lietuvių Draugijos narys. Senas Petras

Trumpai

★

—Konsulas P. Daužvardis kreipėsi į Lietuvių Profesorių Draugiją Amerikoje, prašydamas jos narius suteikti iš savo patyrimo žinių apie bolševizmą ir jo žygius Lietuvoje. Tos žinios, atitinkama forma surašytos, tarnautų dokumentu Lietuvos laisvinimo byloje.

—Kai kurios organizacijos Chicagoje nutarė ieškoti būdų, kaip į lietuviškąjį organizacinį gyvenimą įtraukti jaunąją, Amerikoje gimusią kartą.

—K. Žilinskas, amerikietis lietuvis, išgyvenęs Lietuvoje nuo 1939 metų, tris okupacijas (bolševikų, vokiečių ir vėl bolševikų), vasario 17 d. 7 v. v. Marquette Parko parapijos salėje papasakos apie Lietuvą.

—Adv. Antanas L. Lapinskas, 7132 So. Rockwell St., gavo darbą sanitariniame distrikte su metine $7,200 alga. A. Lapinskas tokį darbą turėjo prie gen. Eisenhoverio II pasauliniam kare; jis buvo vyriausias armijos pirkėjas. Tokį pat darbą gavo ir distrikte. (BKS).

—Osvaldas J. Grigulas, 26 m., 10813 So. Sangamon St., sakosi esąs nepergeriausios sveikatos. Mat, 1950 m., prieš Padėkos Dienos vakarą, kada buvo pasnigę, kažkos vandalas, jam važiuojant tramvajum, gniužtę metę į tramvajaus priešakinį langą ir stiklai jam pataikė į akį. Buvo nugabentas į South Chicago ligoninę. Reikėjo akį išimti. Ir šiandien jis nesijaučia gerai. O vandalų policija nesurado. (BKS)

—Muzikas James Rakas (Rakauskas), kuris yra gimęs ir augęs Amerikoje, vargonininkauja airių bažnyčioje St. Catherine of Genoe, 640 West 118th St., Chicagos priemiestyje West Pullman. Jis turi prie savęs ir lietuvių giedorių bažnyčioje. J. Rakas pirmiau buvo Visų Šventų parapijos vargonininkas prie klebono kunigo Paškausko. Buvo pašauktas į kariuomenę. Kada sugrįžo, klebonas buvo iškeltas į kitą parapiją. Tokiu būdu Rakas gavo vietą airių parapijoj. (BKS).

—Pakšto muzikos kapela sutiko be atlyginimo dalyvauti programoje senųjų ir naujųjų lietuvių pobūvyje kovo mėn. 4 d. Ashland Blvd. Auditorijoje. BALF ir tremtiniai dėkojo.

Mirė tremtinė Augustauskienė

Vasario 12 d. Cook apskrities ligoninėje mirė Eugenija Augustauskienė. Ji buvo ats. plk. Vytauto Augustausko žmona. Juodviem beeinant per sieną, ties Jurbarku V. Augustauskas, buv. Kulautuvos kurorto direktorius, mirė.

Iš tremties E. Augustauskienės atkvietimu rūpinosi K. Grinienė, p. S. Paredniui su žmona sudarius jai atvykti į JAV garantiją. Maždaug prieš 1½ metų atvykusi, JAV kurį laiką (apie 3 sav..) gyveno pas K. Grinienę, netrukus apsirgo, nes jau gana silpna į JAV atvyko. Paredniai paėmė ją globoti. Vėliau ją išlaikė Family Agency.

Augustauskienė dažnai vis sirguliavo, dirbti beveik nepajėgė. Tad mirė dabar be turto. Kūnas trečiadienį buvo pašarvotas Eudeikio koplyčioje. Sophie Barcus, kaip ir V. Krasausko mirties atveju, vėl per radiją kreipėsi į mielaširdingus žmones pasirūpinti šios tremtinės, neturėjusios čia nė vieno savo šeimos nario, laidotuvėmis. Laidotuvėmis rūpinasi Parėdniai. Žadėjo prisidėti ir Balfas.

Laidojama vasario 16 d. popiet Lietuvių Taut. Kapinėse.

Augustauskienė, sako, sirgusi inkstų ir kepenų liga.

Stambi auka ALT vajui

Mūsų tautietis Feliksas Šlapelis iš Rochester, N. Y. (172 Magee Ave.) ALT Centrui atsiuntė $100.00 auką. Tai gražus patriotiškai susipratusio lietuvio pavyzdys, kuris tebūna paskatinimas kitiems, savo aukos Lietuvos laisvinimo reikalams dar nesuspėjusiems įteikti.

Laisvės Mobilizacijos Vajus tebevykdomas. Lietuvos išlaisvinimui dirbą veiksniai laukia didesnės finansinės paramos. Aukas siųsti ALT Centrui arba įteikti vietiniams ALT Skyriams.

Serga braitonparkietis Bubelis

Jau kuris laikas kaip serga senas Brighton Parko gyventojas Walter Bubelis, kurio namų adresas yra 4559 So. Washtenaw Ave. Dabar jis išvežtas į Šv. Kryžiaus ligoninę 67 ir California (Room 225), antrame aukšte. V. Bubelis yra Dr. S. Biežio priežiūroje.

Kam laikas leidžia, aplankykite, o ypač joniškiečių ir žagariečių klubų nariai, nes Bubelis, sveikas būdamas, daugiausia su jais dirbo. Lankymo valandos 2-4 ir 7-8. Kaimynas

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

RACINE, Wis. — Šiais metais susidedas iš vietinių Racine lietuvių draugijų Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius ruošia vasario 16 d. minėjimą — Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo 33 m. sukakties paminėjimą. Minėjimas įvyks vasario 11 d., 2 val. po pietų, Sokol Hall, 1625 Racine St. Platesni pranešimai seks vėliau. —M. K.

NORTH SIDĖS APYLINKĖS TREMTINIAMS

Vasario mėn. 18 d., sekmadienį, 12:30 val. Šv. Mykolo parapijos salėje, 1644 W. Wabansia, kviečiamas Chicagos šiaurinėj dalyje gyvenančių tremtinių visuotinas susirinkimas. Visi šios apylinkės lietuviai tremtiniai kviečiami dalyvauti susirinkime, nes yra daug svarbių reikalų, kuriuos reikia bendrai aptarti.

—Apylinkės valdyba.

LIETUVOS GAILESTINGŲJŲ SESERŲ ŽINIAI

Š. m. vasario mėn. 24 d. 5 val. vakaro, Chicagoje, Lietuvos Vyčių salėje, 2453 W. 47th St., šaukiamas Liet. Gailestingųjų seserų, gyvenančių Chicagoje ir apylinkėje, visuotinis susirinkimas. Kurioms rūpi įsigyti registruotos sesers teisės Amerikoje, dalyvavimas būtinas.

—Valdyba.

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

1951 M. BALANDŽIO 8 D. "NAUJIENŲ" PARENGIMAS

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
PRospect 6-0099 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jusų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
★
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0727
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

KAZIMIERAS ŽILVITIS
3344 So. Morgan St.

Mirė 1951 m. vasario 13 d., 4:15 val. po pietų. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskrity.

Amerikoje išgyveno 38 m.

Paliko nuliūdę: 3 dukterys: Stefania Ačas, žentas Antanas; Adelė Fatovich, žentas Samuel; Patricia Stoba, žentas Aloysius; 2 sūnūs: Bruno, marti Julia, ir Charles; 10 anūkų, 2 broliai: Mateušas, žmona Rose; Antanas, žmona Elizabeth ir jų šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas A. Phillips kopl., 3307 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 17 dieną, 8:30 val. ryto iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kazimiero Žilvičio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Dukterys, Sūnūs, Žentai, Marti, Anūkai, Broliai, Brolienės ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Phillips. YArds 7-4908.

JUOZAPAS VENCKUS

Mirė 1951 m. vasario 12 d., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskrity, Žvingių parap., Bikavėnų km.

Amerikoje išgyveno 44 m.

Paliko nuliūdę: žmona Ona, gimusi Juškaitė, duktė Genevieve, brolis Mykolas, sesuo Kazimiera, Paulius ir jų šeimos; švogeris Jonas Juška ir šeima, gyv. Milburn, Ill., ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas A. Phillips kopl., 3307 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 17 dieną, 9:30 val. ryto iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juozapo Venckaus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Duktė, Brolis, Sesuo, Švogeris ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Phillips. YArds 7-4908.

Vienų metų mirties sukaktuvės

STEPONAS EVANS (IVANAUSKAS)

Persiskyrė su šiuo pasauliu 1950 m. vasario 17 d., sulaukęs 31 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill.

Paliko dideliame nuliūdime: motina Agota, pagal tėvus Dargis, patėvis Stanislovas Stočkus, brolis Andriejus ir brolienė Margaret; 2 seserys: Sylvia McCabe ir švogeris Kenneth, Augusta Eppolito ir švogeris Samuel ir jų šeimos; dėdė Juozapas Dargis, 6 tetos: Julia Jakaitis, Ona Urbonienė, Veronika Londos ir dėdė Sam, Virginia Ryan, Antanina Blazgienė ir dėdė Juozapas, Morta Gedrimienė; pusbroliai, pusseserės ir kiti giminės.

Liūdnam atminimui mūsų brangaus sūnaus ir brolio bus laikomos Šv. Mišios St. Kilian's bažnyčioj, 87th ir May Sts. vasario 17 d., 1951 m., 7 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui ir į namus 8558 So. Green St. Telefonas STewart 3-0889.

Mes Tavęs, mūsų brangusis sūnau ir broli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime. Nuliūdę lieka:

Motina, Patėvis, Brolis, Seserys, Brolienė, Švogeriai, Tetos ir Giminės.

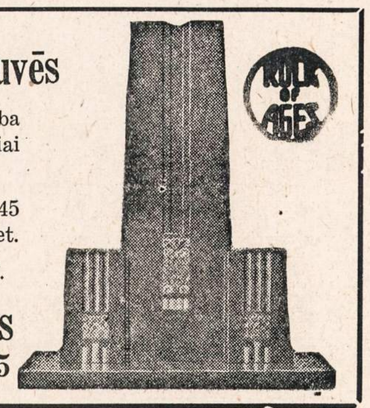
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SUVAŽIAVIMO PROGA

Svarstytini šių dienų klausimai lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavime New Yorke

DR. INŽ. ST. JUŽĖNAS

Nors ta pati saulė tekėjo prieš Kristų, ta pati ir dabar tebeteka, bet žmogaus gyvenimas ir jo uždaviniai keičiasi kartu su laiku. Įvykiai yra laiko funkcija, kurie keisdamiesi taip pat daugiau ar mažiau pakeičia darbo, bendradarbiavimo sąlygas ir jų uždavinius. Mums likimas lėmė šio žiauraus ideologinio, imperialistinio ir šovinistinio karo sūkuryje palikti tėvynę. Šis laikotarpis primena daugiau negu tautų kilnojimosi amžių, nes dviejų kovojančių pusių teisingumo ir smurto, laisvės ir vergijos, artimo meilės ir kerštо, kultūros ir civilizacijos vystymo ir jos naikinimo sąvokų priešingumai didesni negu kada nors istorija žinojo.

Ši antruoju karu pradėta epocha tęsis iki viena kuri kovojanti stovykla pasieks bet kokios pergalės, gi mūsų, kaip atskirų asmenų, taip ir L.I.A. veikimas turėtų atitikti laikui ir įvykiams, neišleidžiant iš akių pareigas nuskriaustam mūsų tėvų kraštui ir teisingumui, iki ši Odisėjaus kelionė bus baigta sugrįžimui į savo žemę.

Bendradarbiavimo sąlygos

Jeigu Vokietijoje gyvendami stovyklinį gyvenimą ir turėdami nenormalias darbui ir bendradarbiavimui sąlygas, vis dėlto šį tą padarėme, ką iš dalies kolega Krulikas, kalbėdamas apie Lietuvos inžinierius savo straipsnyje suminėjo, taip pat mokėjom bendradarbiauti, tai išsiskirstę po visą žemę ir turėdami normalesnes gyventi ir dirbti sąlygas, turėtume bendradarbiavimą ir darbą tęsti, kuris mums ir mūsų kraštui būtų naudingas. Pasikeitusios gyvenimo sąlygos turėtų pakeisti bendradarbiavimo, darbo ir verslo formą.

Aš nesiryšiu pasisakyti ar šis USA, o gal ir Kanadoje gyvenančių lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimas New Yorke nėra per ankstyvas ir ar nebūtų galima rasti pigesnės formos kad ir korespondencinį būdą pradžiai kokiems metams bendradarbiavimo, darbo bei verslo uždavinius centralizuoti, bet vis dėlto reikia New Yorko kolegų pastangas ir jų prisiimtą ekonominę globą labai vertinti. Suvažiavimo atstovai darbo turėtų daug, nes pasikeitus gyvenimo sąlygoms susirinko visa eilė klausimų bei įvairių problemų, kurios reikalingos išspręsti bei centralizuoti. Deja, pilnas oficialus ULTAS centro valdybos išrinkimas nebus galimas neįvedus korespondencinio būdo su išsiblaškiusiais kolegomis po visą pasaulį. Todėl greičiausiai tektų pasilikti senai centro valdybai su pirmininku gerb. Prof. J. Šimoliūnu, kurio amžius sunkina šiame krašte įsikūrimą ir kurio energija ir meilė savo kraštui ir technikai yra nepamainomi. Tos pratęstos centro valdybos, o geriau pasakius pirmininko gal ir būtų vienas iš tikslų atlikti susirašinėjimus, surinkti žinias, centralizuoti išsiblaškiusius po visą žemę lietuvius inžinierius ir architektus ir nukreipti planingam darbui. Savaime suprantama, kad tokiam uždaviniui tiksliai atlikti darbo būtų daug, todėl turėtų būti įvestas centro pirmininko atlyginimas ir minimaliai koordinuotas skyriuose nario mokestis. Atskiras lietuvių inžinierių ir architektų gyvenančių USA ir Kanadoje centro valdybos sudarymas būtų netikslus, nereikalinga ir priešinga jau Vokietijoje priimtiems nutarimams, — užtenka vieno PLIAS centro su aplink jį veikiančiais skyriais, kuris apimtų apie 300 kad ir po visur bet su vienu tikslu išsiblaškiusius kolegas.

Svarstytini klausimai

Svarstytinus klausimus lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavime New Yorke išeinant iš to, kas anksčiau pasakyta, būtų galima suvesti į tris pagrindines kryptis:

a) P. lietuvių inžinierių ir architektų centralizuotas bendradarbiavimas ir mūsų išlaisvinto krašto reikalai,

b) Technikos mokslo, projektavimo ir vykdymo studija ir jos galimas pritaikymas Lietuvos sąlygoms,

c) Techniško verslo centralizuota studija.

A. P. Lietuvių inžinierių ir architektų centralizuotas bendradarbiavimas turėtų būti suplanuotas iki detalių neišleidžiant iš akių mūsų krašto reikalų šiandien ir rytoj. Tam tikslui turėtų būti išdirbtas anketinio pobūdžio formularas, kad galėtume mums rūpimais centralizuoto bendradarbiavimo klausimais pasikeisti su kolegomis, išsiblaškiusiais po daugelį pasaulio kraštų, surinkti reikiamas žinias, jas panaudoti technikos mokslo, projektavimo, vykdymo ir technikos verslo studijomis ir padaryti atatinkamas išvadas bei sprendimą. Pasikeitimo žiniomis su skyriais įvairiuose kraštuose skaičius per metus priklausytų nuo reikalo taip, kad gautųsi nuolatinė pilna ir detali žinių grafika. Pradžioje į tokį anketinį žinių surinkimą ir padarymą provizorinio sprendimo turint galvoje dar dvi kryptis, t. y. technikos mokslo projektavimo, vykdymo ir technikos verslo studijas gal būt turėtų įeiti bent šie suglausti klausimai: (tiktai metmenys reikalingi detalizavimo).

Svarbieji klausimai

1. Į emigravusį kraštą lietuvių inžinierių ir architektų skaičius išvardintas pavardėmis pažymint baigimo mokyklą,

2. kokį darbą dirba tame krašte, ar yra LIA skyriai ir ką siūlytų į centro valdybą — jeigu centro valdyba, kaip Vokietijoje buvo nutarta, įsikurdins USA ir jeigu jiems būtų nusiųstas mandatų sąrašas,

3. ar būtų centralizuotai ULIA sąjungai akciniu ar korporatiniu pagrindu Jūsų krašte techniškam verslui galimybės ir kokiai rūšiai (įžeminė, antžeminė, užtvankų, kelių, vandentiekio, irigacijos, matavimo, melioracijos, kanalizacijos, valymo įrengimo ir t.t. vykdymui ir projektavimui,

4. kokį indėlį galėtumėt įnešti centralizuotam prie PLIA Sąjungos centro verslo korporacijai, kokias darbo funkcijas galėtumėte atlikti Jūsų krašte ir koks pradinis kapitalas būtų pakankamas konkurencijai ir vykdymui,

5. ką galėtumėt pasisakyti apie technikos fondo reikalingumą ir jo sistemą — kartotekinė pasižadėjimų, reali indėlinė prie PLIAS centro ar kokie kiti pasiūlymai,

6. kokios nuomonės būtumėt apie neperiodinio PLIA technikos žurnalo leidimą ir kokiu % žinant savo techninį pajėgumą galėtumet prisidėti nuotraukomis ir straipsniais užfiksuojant Jūsų krašto statybą, būdus ir medžiagas, kurie būtų naudingi mūsų kraštui, technikos pažangai ir koks galėtų būti prenumeratorių skaičius,

7. kokie Jūsų kiti sumanymai ir pasiūlymai kas liečia PLIAS centro organizaciją.

B. Technikos mokslo, projektavimo ir vykdymo studija ribotųsi technikos klausimų gvildenimu, sekimu kitų tautų literatūros ir dalyvavimu savo techniškais straipsniais kitų tautų žurnaluose. Technikos mokslo, projektavimo ir vykdymo studija ateityje galėtų įgauti detalizuotas formas nusakant plačiau jos apimtį sąryšyje su kitom dviem kalbamom kryptim. Čia turėtų būti neužmirštas kvalifikuotų darbininkų ir amatininkų problema, kuri mūsų kraštui visada bus aktuali.

C. Technikos verslo studijos klausimas yra paliestas todėl, kad gyvendami kaip niekada gyvenime išsiblaškę po visus pradedant civilizuotais ir baigiant mažiau civilizuotais kraštais, bet surišti kolegiškai vienam tikslui ir turėdami pakankamą technišką jėgą galėtume detaliau panagrinėti techniško verslo ir pradinio kapitalo sudarymo galimybes, kuris gal lengviausiai būtų panaudojamas čia pašonėje Pietų Amerikos valstybėse, kur ir ten mūsų kolegų yra ir kur dolerio vertė didelė ir daug ką padaro. Žinoma, tas nereikštų, kad mes esam materialistai, bet tik gyvename materialistiniuose kraštuose su atatinkamais dabar ir ateityje mūsų krašto uždaviniais. Taigi P.L.I.A.S. centrui, o geriau pasakius apmokamam pirmininkui būtų vienas tarp kitų tikslų surinkti visas žinias iš visur, jas koordinuoti su pridedama savo nuomone ir išsiuntinėti visiems skyriams išdiskutavimui ir jų sprendimo padarymui.

Techniškas verslas

Grįžus iš skyrių atsakymams centras juos protokoluoja, suranda daugumą ar reikalui esant dar šaukia atstovų suvažiavimą ir daro galutiną skelbimą, kurio turinys yra gal būt jau vykdytinas (priklausytų nuo galutinai detalizuotos sistemos ir jos formos).

Surinktos žinios iš visur parodytų ne tik bendra toms trims kryptims charakterį, galimybes, bet ir techniškam verslui nusakytų pagrindinį kapitalą, ypač jeigu prie anketos 4 punkto kalbant apie indėlius būtų pasiūlytas konkretesnis intervalinis indėlis; pvz. nuo $500 iki $1,000 asmeniui. Tokiai pradžiai esant galėtų steigtis PLIAS centro dispozicijoje centralizuotas technikos verslo akcinis ar korporacinis skyrius, kuriam mes prityrusių, patikimų inžinierių (pvz. kad ir dipl. inž. Dačinskas, Manomaitis ir t.t.) turim ir kurio galutinam realizavimui turėtų būti išdirbtos tikslios instrukcijos įstatymų ribose. Techniškas verslas, kaip minėta, turėtų krypti į Pietų Ameriką, nes čia USA būtų gal ir neįmanoma pradžioje ką daryti, jeigu tik priimant domėn p. dipl. inž. arch. T. Vižgirdos vienam straipsnyje mestą mintį skverbtis į USA lietuviškų ar ir bendrai bažnyčių, vienuolynų, parapijų ir katalikškių mokyklų statybą. Šia pastaraja kryptimi eiti būtų galima individualiai nors centralizuota kryptis būtų naudingesnė ir priimtinesnė išlaisvinto krašto reikalams.

Technikos fondo idėja

Dar keletą žodžių pabaigai apie kitus svarstytinus suvažiavime klausimus. P. L. inžinierių ir architektų centras, įėjęs į normalias darbo vėžes, gal rastų reikalo bent kas pusmetį išleisti P. L. inžinierių ir architektų centro biuletenį, kuris informuotų inžinierius jų rūpimais klausimais. Sveikintinas reikalas prie dienraščių turėti populiarius technikos skyrius, kurie būtų sąryšyje su centro valdyba.

Jeigu būtų daugiau koordinuotas, centralizuotas ir įvestas į darbą centras, veiktų geriau ir skyriai, susirinktų tikslesnė statistika, informacija, nebūtų palaidumo tarp skyrių. Taip pat nedrąsiai paminėta technikos fondo idėja, kuri realesnė darytųsi tik pradedant įgyvendinti prie PLIAS centro technikos verslo centralizuotą korporaciją, nes jos atlikęs pelnas sudarytų technikos fondui pamatus. Technikos fondas būtų realus įnašas krašto atkūrimui ir jo idėja ne tik svetur, bet ir savame išlaisvintame krašte plačiose masėse rastų narių ir rėmėjų, nes jo vaisiai — gražus kelias, laidais tekanti šviesa ir jėga ar mašina būtų žmogaus darbo padėjėjas.

Kad ir ne podaug, bet visi bendrai dirbdami, palikime visur garbingus lietuviškus pėdsakus ir parneškime savo kraštui ne tik materialinį įnašą, bet išugdytą asmens teisingumą ir toleranciją.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Walter Leslie Gibson, 63 metų amžiaus ir pirmojo pasaulinio karo veteranas, gavo pašaukimą vėl stoti į ginkluotas jėgas. Jis gyvena Bayton (Texas) ir yra devynių vaikų tėvas.

Dežertyras pasidavė

39 metų H. Newberg, kuris 1940 m. pabėgo iš kariuomenės, grįžo pas tėvus į Chicagą, 1757 N. Washtenaw Ave. Jis 10 metų buvo ieškomas seklių (detektyvų). Ligi šiol jis vertėsi prekyba Californijoj. Pagaliau nutarė pasiduoti ir atkentėti už pabėgimą, nes bijojęs vesti H. Renfro, nepasisakęs, ką jis esąs padaręs.

Policija perdavė Newberg karo valdžiai.

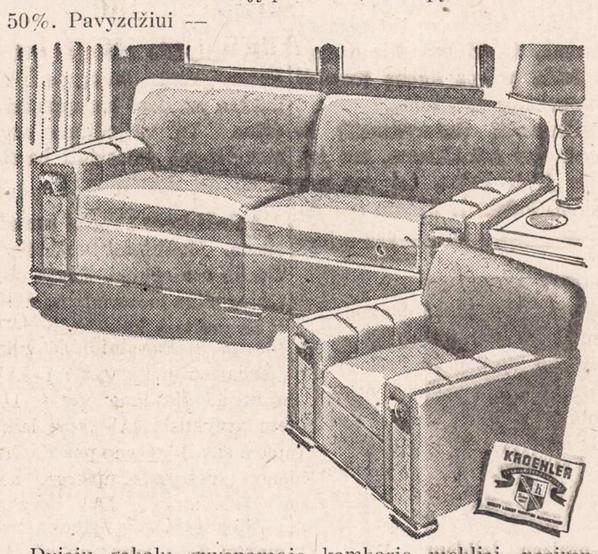
VASARIO BALDAI

PAS BUDRIKĄ KAINOS EINA ŽEMYN

Pasakiškų vertybių daiktai yra Vasario Baldų Pardavime

Prisijunk ir tamsta prie apsukrių namų šeimininkų minios, kurie šio pardavimo metu nusipirks jiems reikalingus baldus ir susitaupys nepaprastai daug pinigų! Mes sumažinom kylančias kainas, atsargiai pirkdami ir už kiekvieną dolerį duodami tikrąją vertę. Mes turime Jums pačius naujausius baldus iš paskutinių marketų. Yra iš ko pasirinkti, ir gauti dideles nuolaidas, nes kainos specialiai nustatytos, kad šis pardavimas savo vertybėmis būtų pats sensacionališkiausias visoje mūsų istorijoje!

JOS. F. BUDRIK, INC., dvi didžiausios Pietų Chicagos baldų krautuvės. Viena yra 3241 S. Halsted St., o antroji— 3409 S. Halsted St. Pas jį pirkdami, sutaupysite nuo 10 iki 50%. Pavyzdžiui —

Dviejų gabalų gyvenamojo kambario mebliai, pasirenkant spalvas, kainavo $180.00, o dabar tekainoja $119.00

Dviejų gabalų gyvenamojo kambario mebliai, anksčiau kainavę $245.00, dabar kainoja $175.00

Moderniškais audiniais išmušta 3 dalių sofa, kainavusi $160.00, dabar tekainuoja $99.00

Vilnonais audiniais apmuštos didelės kedės tekainoja $49

Taip pat šimtai Kroehler, Pullman ir Fenske baldų, kuriuos galima įsigyti, sutaupant daug pinigų, įmokėjus tik 15%, o likusią dalį paskirstant 15 mėnesių išmokėjimams.

VISA TAI YRA PAS

Jos. F. Budrik, INC.

3241 ir 3409 So. Halsted Street

Jūsų patogumui krautuvės atidaros pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 p. m.

TAUPYKITĖ ATEIČIAI

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki $10,000 by an agency of the U. S. Government.

KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.

KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant parekalavimo.

KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ 6 MILIJONŲ 100 TŪKSTANČIŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President **Telefonas: GRovehill 6-7575**

Tel. VIrginia 7-6583

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—9
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WAterfall 8-3060
Priima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. Šešt. pagal susitarimą.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PUllman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps virsutiniai telefonai,
Šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Serėdoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel. DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Šeštad. nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-1810
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet; 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. v.
Penkt. 3:30—8 v. v. Šešt. 3:30—6 v. v.

"NAUJIENOS"—Lietuvių Visuomenės Kultūros Tvirtovė.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdieną, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN and SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: COmmodore 4-8364
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų Tdečiad. ir Sekmad.

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia saukite
Res. Tel.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS.
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet, ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas.
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Važiuoju į namus.
Val.: nuo 10:30 ryto iki 7:30 v. v.
Šeštadieniais iki 6 valandos vakare
Seredomis uždaryta visą dieną,
o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373

Dr. Kazimieras
MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street.
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną, išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11—3.

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikučiams.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

"NAUJIENAS" skaito visų srovių žmonės: darbininkai, biznieriai, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

IŠ GARY BALF'O SKYRIAUS VEIKLOS

Gary, Ind. — Šių metų sausio m. 13 d. įvyko Gary BALF skyriaus susirinkimas, kuriame buvo patvirtinta praeitų metų veiklos apyskaita. Skyriaus vadovybė palikta senoji, tik papildomai pririnkti du nariai. Tuo būdu 1951 metų Skyriaus Valdybą sudaro: pirmininkas — kleb. kun. J. S. Martis, vicepirmininkas — Donatas Zakarevičius, iždininkas — Domas Adomaitis, sekretorius — Juozas Ivanauskas, valdybos nariai — Teresė Bartusienė (Bartosh), Viola Genčiūtė (Geanchos) ir Stasys Baranauskas. Į Skyriaus Revizijos Komisiją išrinkti: Antanina Nenienė, Frank Genčius (Geanchos) ir Juozas Tautvila. Susirinkimas pageidavo, kad ir šiais metais būtų atliktas vajus praeitų metų pavyzdžiu, o taip pat suruošta parengimų.

Gary BALF'o skyriaus No. 98 1950 metų veiklos apyskaita

Skyrius atgaivintas 1950 m. balandžio 19 d. Vienintelis skyriaus uždavinys buvo pravesti aukų ir narių vajų, aplankant visus Gary lietuvius.

Įvairiais šaltiniais naudojantis sudarytame Gary lietuvių sąraše, vajų pradedant, buvo 420 šeimų ar savistoviai gyvenančių asmenų. Čia jie gyvena išsisklaidę apie 15 ketvirtainių mylių Gary miesto plote. Apylinkėj yra taip pat nemažai lietuvių ūkininkų, bet jie į sąrašą neįtraukti. Vajaus vykdymui visas miestas buvo padalintas į 9 rajonus, sudaryti rajoniniai lietuvių sąrašai ir suplanuotos 23 lankytojų — rinkėjų poros. Norėta, kad į kiekvieną porą įeitų iš seniau gyvenąs mūsų tautietis, tačiau tas nelabai sekėsi įgyvendinti ir beveik visa vajaus našta teko naujiesiems ateiviams.

Vajaus metu (per 3 mėn.) buvo aplankyta arba patikrinta apie 370 adresų, surinkta 267.18 dol. ir prirašyta 23 nauji BALF nariai. Štai vajaus vykdytojai ir jų atlikta pareiga (pirmas skaičius reiškia kiek adresų aplankyta — patikrinta, o antras — kiek surinkta aukų ir nario mokesčio): J. Ivanauskas padedamas T. Bartušienės 57/38.35: V. Skeirienė 45/10.70; P. Budinikas ir J. Krivailienė 56/33.80; D. Zakarevičius 26/31.00; V. Genčiūtė ir S. Baranauskas 27/15.50; D. Adomaitis 25/35.75; B. Bakas, J. Kurpalis ir S. Adomaitienė 26/38.00; L. Ancerevičius 22/13.00; K. Pečkaitienė ir K. Nakutis 17/18.00; A. Vidutis 17/5.50; P. Činkus ir F. Daniels 17/10.00; K. Dobiliauskas 13/11.68; J. Matusevičius ir S. Adomaitienė 8/13.00; J. Matusevičius ir T. Bartusienė 5/10.00; J. Tautvila 5/6.00. Vajaus dėka iš viso gauta $290.18. Vienas aukotojas vidutiniškai davė 1.45 dol. Stambiausia auka buvo 10.00 dol.

Iš viso 1950 metais skyrius turėjo pajamų: aukų — $272.18; nario mokesčio — $57; viso — $329.18. Išlaidų: centrui pasiųsta $305.00; pašto ir kt. išlaidos — $3.70; viso — $308.70. Kasos likutis — $20.48.

Vajaus vadovybės ir vykdytojų įsitikinimu, pats lietuvių lankymo faktas vajaus metu yra kelis kart vertesnis už surinktąją sumą. Pagal sąrašą košiant visą lietuviškąją koloniją buvo užtikta nemažai tokių lietuvių, kurie jau dešimtimis metu nieko bendro su lietuviais neturėjo. Kad ir nustebę iš kur lietuviška organizacija gavo adresus ir žino juos esant lietuviais, didelė jų dalis mielai atliko savo pareigą. Kai kurie jų net pasidžiaugė, kad esama kas rūpinasi, kad lietuviai daugiau "susitiktų" atseit, bendrautų ir viens kitą palaikytų. Pastebėtina, kad vajaus metu buvo rasta keletas visai nepasiturinčių — šelptinų lietuvių. Jiems pagalbos suteikimas būtų ne tik lietuviškumo, bet ir žmoniškumo pareiga. Savo kuklia auka mūsų vajų parėmė ir visiems žinoma Ievutė Paulekiūtė — Mrs. V. Rockefeller, gyvenanti Lowell, Ind.

Teikdami skyriaus veiklos apyskaitą BALF'o Centrui ir lietuviškajai visuomenei, skyriaus vadovybė taria širdingą ačiū visiems aukavusiems, kurių čia negalime išvardinti; visiems vajaus vykdytojams — lankytojams, ypač T. Bartušienei, V. Genčiūtei ir K. Nakučiui. Ačiū taip pat M. Nenytei, kuri išspausdino šimtus vajui reikalingų laiškų.

Aukavusiųjų sąrašai yra iškabinti šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje.

Gary BALF'o Skyrius

Apiplėšė Auditorijos valgyklos savininką

Vakar anksti rytą buvo apiplėštas p. Norkus, kuris Auditorijos patalpose (3133 S. Halsted St.) laiko valgyklą. Ponas Norkus, uždaręs valgyklą, grįžo namo. Visai arti jo gyvenamojo namo pasitiko jį ginkluotas plėšikas. Grasindamas revolveriu, plėšikas privertė p. Norkų atiduoti visus pinigus, kuriuos jis turėjo pas save.

Ponas Norkus yra naujai iš tremties atvykęs.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Columbia, Pa. — Episkopalų bažnyčios rektorius Ross Bailey padeda nešti geriamą vandenį miestelio gyventojams. Dėl potvynio buvo suterštas gėrimui naudojamas vanduo, tad jį teko iš kitur atsigabenti.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Irano šachas Mohamed Reza Pahlevi ir jo 19 metų amžiaus jaunoji karališkame palociuje Teherane po vedybų ceremonijos.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Sušalusioji vis gerėja

Mrs. D. M. Stevens, kuri buvo rasta pakelėje beveik visiškai sušalusi, ligoninėje tolydžio gerėja. Gydytojai, kurie jau trečią kartą pakeitė tvarsčius (bandažus), sako, jog jos rankos ir kojos atrodančios "puikiai".

Tuo tarpu ligonė iš viso krašto gauna laiškų su linkėjimais. Žinoma, televizijos firmos nepraleido progos ligonę įtraukti į televizijos programą.

Klausinėti (intervenuoti) ligonės dar neleidžiama, nes jai, nors ji ir kalba, tai dar per sunku. Pulsas ir kraujo spaudimas maždaug normalūs. Pati ligonė rodo didelį norą gyventi.

Jos vyras J. L. Stevens, 31 m., ir tėvas Norvell Taylor, 50 m., bartenderis, beveik kasdieną ligonę lanko. Ji prašosi šį bei tą paskaitoma (pati negali skaityti — rankų negali judinti). Apetitas jos geras, plaučiai pneumonijos nepaliesti. Tuo tarpu gydytojai nenori skelbti visos teorijos apie Mrs. Stevens nuostabų išlikimą gyvos.

Slidu

Po atlydžio užstojus vėl šalčiams, gatvės Chicagoje ir apylinkėse pasidarė nepaprastai slidžios. Tą važinėjimo pavojų stengiamasi sumažinti barstant smėlį bei druską.

Apledėjimas stipriai sumažino eismą. Motoristai važinėja su dideliu atsargumu. Eismo direktorius siūlo motoristams važiuoti ne greičiau kaip 20 mylių per valandą. Kryžkelės pavojingai slidžios. Keliai apledėję nuo rytinės Iowos iki Illinois (Springfieldas), Indianos ir Detroito.

Pabrangsianti kava

Čikagiečiams netrukus teks mokėti 2-4c. brangiau už svarą kavos, remiantis nauju federalinės valdžios potvarkiu.

Dabartinės kavos kainos mažmenų prekyboje yra 91-100c. svaras. Sveikų pupelių kava maišeliuose pardavinėjama po 71-81c. svaras.

Nubaustas $2.00 suvažinėjęs žmogų

Sunkvežimio vairuotojas E. Bartholomae, 38 m., 2929 N. Fairfield, mirtinai sužeidęs A. Gilbertson, 18 m., teismo buvo nubaustas 2 dolerių bauda už tai, kad neturėjo šoferio leidimo. Jis sako, jog Gilbertson pasipainiojęs po sunkvežimiu, išlindęs iš už stovinčio automobilio.

Daugiau apie Navickaitės tragediją

Kiek laiko praėjus po šiurpiaus atsitikimo Melrose Parke, Ill., Stepanijos Navickaitės padėtis tebėra kritiška. Ji yra West Lake ligoninėje, į kurią buvo nuvežta tuojau po šiurpulingojo įvykio. Jai vis dar uždrausta kalbėti; pašaliniai negali jos lankyti.

Dabar atsirado naujų faktų apie tą šiurpulingą įvykį. Stepanija peršauta dviem kulkom. Vieną gydytojai išėmė operacijos pagalba, o kita išėjo peršovusi plaučių kraštą.

Šovėjas Vladas Judelis buvo atkviestas iš DP stovyklų Stepanijos motinos Onos Navickienės 1950 m. birželio mėn. V. Judelis pradžioj gyveno Navickienės namuose. Pasakojama, kad jis pareidavęs namo neblaivus ir, atsivedęs draugų, trukšmaudavęs. Liepos 29 d. jam buvę paliepta išeiti iš buto.

Lapkričio 12 d. Ona Navickienė su kita dukra Anita išvažiavo į Floridą. Namuose pasiliko viena Stepanija. V. Judelis, sako, atėjęs į Navickų namus su revolveriu ir pardėjęs grasinti Stepanijai. Pajutusi pavojų, ji prisiartinusi prie lango ir rengusis šokti. Bet tuo laiku į ją buvę paleisti šūviai. Mergaitė sukritusi ant žemės. Greitai atvykusi policija ir pradėjusi mėtyti į vidų ašarines bombas. V. Judelis tuomet pats nusišovęs.

Apie šią nelaimę motina patyrė Floridoje iš policijos. Orlaiviu ji parskrido į namus ir išgirdo visas to baisaus įvykio smulkmenas. Motina tebėra giliai tokio atsitikimo sujudinta.

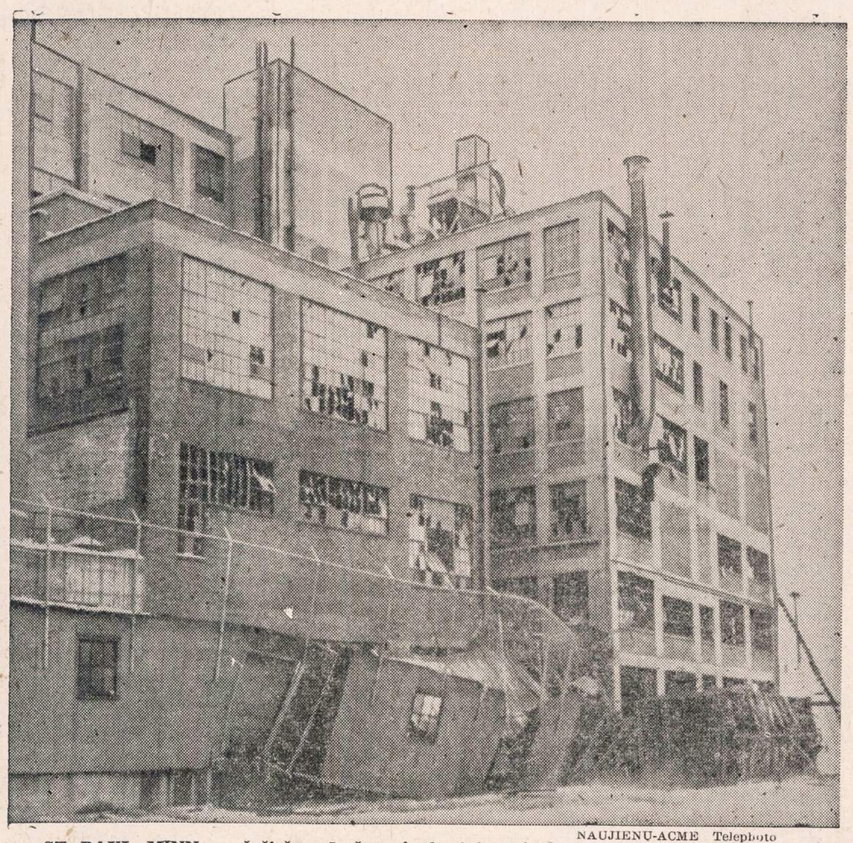
Pastaruoju laiku Stepanija dėstė muziką Maywood aukštesniojoje mokykloje. Kiek anksčiau ji laimėjo Chicago Daily Tribune piano skambinimo konkursą.

Stepanija ir Anita Navickaitės yra augusios Amerikoje. Anita kaip dainininkė, o Stepanija kaip pianistė daugelį kartų pagelbėjo ir lietuvių rengiamose pramogose. BKS.

Naujagimio tėvas 102 metų

Rev. J. E. Smith, iš Carbondalle, Ill., kuris š. m. kovo 16 d. sakosi būsiąs 102 metų amžiaus, susilaukė naujagimio, septinto iš eilės savo vaiko, vardu Dallas. Jų motina 38 metų.

Galimas dalykas, kad šis asmuo bus seniausias medicinos istorijoje žinomas tėvas, sulaukęs naujagimio. Amerikos medicinos draugijos dokumentai rodo, jog seniausias vyriškis, 1930 m. susilaukęs kūdikio, buvo 94 metų amžiaus.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

ST. PAUL, MINN. — Šeši žmonės žuvo įvykusioje Minnesota Mining and Manufacturing trobesy.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

TEISINGAS PATARNAVIMAS
Norint pirkti arba parduoti bile kokią nuosavybę, namą, arba reikalaujant pirmų ar antrų morgičių, patartina kreiptis pas Kazį Urniką, kur gausite geresnį ir pelningesnį pirkinį ir teisingą patarnavimą su apsauga. Sutaupysite sau nemažai pinigų. Tegul niekas jumis neišnaudoja neteisingai. Chas. Urnich, 2500 W. 63rd St., 2 lubos. PRospect 6-6025

SKLYPAI (LOTAI) PARDAVIMUI
Marquette Parke
7116 So. Rockwell, 30x125
6837 S. Washtenaw, 30x125
7318 S. Campbell, 30x125
7359 So. Talman, 42x125.
AL C. ALLEN
GRovehill 6-1613

Geriausias pirkinys
ŠIAIS METAIS
4 fletų mūrinis. 79th ir Union Ave. 50 pėdų lotas. 5 kambariai pirkėjui. Nuomotojo apšildomas. Kaina sumažinta iki $17,500. Kreiptis: Mr. Martin.
McNALLY and MURPHY, Realtors.
753 West 79th St.
HUdson 3-1100.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų

AUTOMATIC SCREW MACHINE
NEW BRITON AND BROWN AND SHARPE SET-UP MEN AND OPERATORS
ALSO HAND SCREW OPERATORS
EXCEL SCREW MACHINE PRODUCTS
388 NORTH AVERS AVENUE

PATYRUSIŲ LACQUER SPRAYERS ir MACHINE SANDERS
Vyrų reikia, mokančių vartoti mažus įrankius prie bendro medžio darbo. Naktimis arba dienomis darbas—viršvalandžiai.
HARMONY CO.
3633 So. Racine.

MACHINE SHOP
PLANER HAND
Night shift. 5 day week. 50 hours. $2.00 per hour. Only experienced man need apply.
4014 N. ROCKWELL
COrnelia 7-4024.

GLOVE TURNER IR BENDRAS DIRBTUVĖS DARBAS
Geras, patsovus darbas. Patyrusių arba nepatyrusių reikia.
WHEELER PROTECTIVE APPAREL
224 W. Huron St.
SUperior 7-3948.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

SHIPPING CLERK
Nuolatinis darbas. 5 dienų darbo savaitė. Malonios darbo sąlygos. Apdraudos naudos. G. H. P. CIGAR CO., 6th Floor, 17 E. Hubbard.

VYRŲ IR BERNIUKŲ
REIKIA
52 valandų darbo savaitė. $58 pradžioje. Lengvas dalių sudėstymo ir mašinų darbas. Nemokama ligoninė ir gyvybės apdrauda. Kompanijos valgykla vietoje.
REVERE CAMERA CO.
320 EAST 21st ST.

RENTSCHER TOOL & MACHINE Corporation turi darbo Die Maker išdirbysčių įstaigoje.
Blue Cross ligoninės apdrauda.
Naktinė pakaita — 3 iki 12:30 ryto.
Atsišaukite — 2752 ELSTON AVE.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

MERGAITĖS IKI 40 METŲ
APTARNAUTI VOKŲ (ENVELOPE) MAŠINOMS. 95c. UŽ VALANDĄ PRADŽIAI. GALIMYBĖ PROGRESUOTI. PATYRIMAS NEREIKALINGAS — MES IŠMOKYSIME JUS.
BURGESS ENVELOPE CO.
624 WEST ADAMS STREET

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

IMMEDIATE OPENINGS
FOR
COMPTOMETER OPERATORS
5 DAY WEEK — STEADY
GOOD STARTING SALARY
GOOD WORKING CONDITIONS
GROUP INSURANCE
MANY COMPANY BENEFITS
Apply
CINCH MFG. CORP.
1026 S. HOMAN AVE.

MERGINŲ REIKIA
Nuo 8 iki 4:30 p. p. darbadieniais.
Nuo 8 iki 3:30 p. p. šeštadieniais
47 valandų darbo savaitė.
Aukščiausias atlyginimas.
Lengvas dalių sudėstymo ir mašinų darbas, drill press, milling, grinding, lathes, etc.
Nemokamai ligoninė ir gyvybės apdrauda.
Kompanijos valgykla. Apmokami šventadieniai ir atostogos. Švari, moderni dirbtuvė.
REVERE CAMERA CO.
320 EAST 21st ST.

MERGINŲ ir MOTERŲ
LENGVAS DIRBTUVĖS DARBAS
ARTI JŪSŲ NAMŲ
Darbščioms, patikimom merginom mes siūlome šias progas:
- GERAS ATLYGINIMAS
- PASTOVUS DARBAS

Minimum 48 valandų darbo savaitė
Du poilsio periodai.
Hospitalizacijos planas.
- PELNU DALINAMĖS
- APMOKAMOS ATOSTOGOS

Modernūs įrengimai.
"Šeimyniška" atmosfera
Gera, patogi transportacija.
4940 W. Flournoy St.
Nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

BENDRAS OFISO DARBAS
Stock record work, lengvas diktavimas, mažas ofisas. 5 dienų darbo savaitė. Reikia kiek patyrimo.
Telefonuokite pirmadienį iki penktadienio.
HARRISON 7-2488.

SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIŲ
Merginų, patyrusių prie elektrinių siuvamų mašinų, siūti upholstering medžiagas. Geras atlyginimas. Pastovus darbas.
S. KARPEN & BROS.
636 W. Cermak Rd.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

TRIJŲ narių šeima nori išnuomoti 2, 3, 4 nefurnišiuotus kambarius.
LAfayette 3-5665.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON furnišiuoti miegami kambariai. Šaldytuvas ir virtuvės privilegijos. 1900 So. Union Ave.

SOUTH SIDĖJ
Rendon gražūs furnišiuoti kambariai pavieniams arba vedusiems. Telefonuokite nuo 9 ryto iki 9 vakaro. ENglewood 4-9778.

TURI vidutinio didumo rendai įrengtą, apšildomą kambarį. Šiltas vanduo. Vienam vyrui arba moterei. Kreipkitės 2822 So. Emerald Ave., antras aukštas.

DIDELIS, gražiai furnišiuotas priešakinis kambarys, $8.00 per savaitę. 5128 S. Emerald Ave. BO 8-3571.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

GROSERNĖ, mėsos ir daržovių krautuvė. Gerai einąs biznis. Kaina nustatyta pardavimui. Fletas užpakalyje. TOwnhall 3-8227.

TAVERNA. Geroje apylinkėje. Prieinama kaina. Parduoda dėl kitų reikalų. 4855 So. Ashland Ave.

TAVERNA pardavimui, 4 kambariai užpakaly. 3364 So. Halsted St. Tel. VIrginia 7-8104.

PARDAVIMUI TAVERNA
Seniai įsteigtas biznio kampas 32-ra ir Halsted St. VIctory 2-8837.

PARDAVIMUI mezginių, išsiuvinėjimų krautuvė. 4 kambariai gyvenimui. Šaukite WEntworth 6-2777.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ BARGENAI

'37 DODGE coupe	$85.00
'39 CHEVROLET sedan	145.00
'40 PONTIAC sedan	190.00
'40 CROSLEY Delivery	385.00
'49 BUICK Spec. kaip naujas	1575.00

Daugybė 1946, 47, 48 ir 49 Chevrolet, Plymouth, Buick, Chrysler, Oldsmobile ir Nash. Sutaupysit nuo $100.00 iki $500.00.
Lengvais išmokėjimais.
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U will like us"
4030 ARCHER AVENUE

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MODERNIZUOKIT Savo Virtuvę
arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio $59.00. Sudėsime—Kreditas.
LAfayette 3-2977
Pasirinkimas gražiausių spalvų.

BUILDING CONTRACTORS
Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEŽLAIŠKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų loto. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GRovehill 6-6588

MISCELLANEOUS
Įvairus

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS
Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koja minamas mašinas į elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.
SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: FRontier 4-6847.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJIENAS"